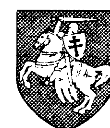
Выдаецца з 16 студзеня 1998 г.
Галоўны рэдактар Ігар Гермянчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец — рэдакцыя газеты НАВІНЫ
Наклад 21 240.
Адрас для карэспандэнцыі:
220088, г.Мінск,вул. Іванаўская, 56.
Тэл/факс: 236-85-49

НАВІНЫ

Пятніца, 22 траўня 1998 г. № 53 Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Быкаў едзе на Поўнач

Васіль Быкаў збіраецца пакінуць Беларусь — часова. У чэрвені па запрашэнні фінскага ПЭН-цэнтра пісьменнік выязджае ў Хельсінкі.

Як нам паведаміў Васіль Уладзіміравіч, ён праведзе ў Фінляндыі летнія месяцы. Пісьменніцкая арганізацыя гэтай краіны дала яму магчымасць адпачыць і паправіць здароўе. Аднак Васіль Быкаў будзе не толькі адпачываць у паўночнай краіне, але і працаваць.

На ягоную думку, маральны клімат у цяперашняй Беларусі абсалютна неспрыяльны для літаратурнай творчасці, а Васіль Быкаў яшчэ хоча рэалізаваць шмат сваіх пісьменніцкіх задумаў. *«Я не збіраюся заставацца за мяжою назаўсёды,* — сказаў нам народны пісьменнік, — *але цудоўна ведаю, як да мяне ставіцца беларускі рэжым»*. Таму Васіль Быкаў не выключае, што яму могуць чыніць перашкоды. Практыка барацьбы з літаратарамі-дысідэнтамі была распаўсюджаная ў савецкія часы, а ў Беларусі прыкметы савецкага мінулага, на жаль, вяртаюцца.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Сэрца на далоні

У Гомельскім кардыялагічным дыспансеры ўпершыню праведзеная аперацыя на адкрытым сэрцы.

Яе паспяхова правёў галоўны кардыёлаг рэспублікі Юрый Астроўскі, а пацыентам быў 13-гадовы Саша Алесенка з Гомеля, які пакутаваў ад прыроджанага пароку сэрца. Ужо на наступны дзень пасля аперацыі хлопчык гаварыў, хадзіў і, па ягоных словах, адчуваў сябе добра.

Алена НЕСЫН

«У маёй смерці прашу вінаваціць бацькоў»

Такую перадсмяротную запіску пакінула вучаніца шостага класа школы № 54 г.Гомеля. Яна скінулася з даху 15-павярховага дома.

Гэта не першы выпадак у Гомелі. Нагадаем, што ўзімку трое маладых хлапцоў узняліся на дах шматпавярховага дома і, узяўшыся за рукі, скочылі ўніз. Следства па справе скончылася, але прычыны самагубства так і засталіся нявысветленымі.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Антановіч пакрыўдзіўся на Еўрасаюз

Учора міністр замежных справаў Іван Антановіч правёў брыфінг для журналістаў.

Знешнепалітычнае ведамства зноў занялося інтэграцыйнымі працэсамі. Па словах міністра, праводзіцца «серыя напружаных кансультацыяў, якія канцэнтруюцца на магчымым умацаванні СНД».

Міністр спыніўся на заяве дырэктара аддзела Сусветнага банка па Беларусі і Украіне Поля Сігельбаўма пра магчымае адкліканне з Беларусі прадстаўніка Сусветнага банка. Антановіч прызнаў крытыку Сігельбаўма «абгрунтаванай» і выказаў спадзяванне на «выхад да новых параметраў лібералізацыі».

Кіраўнік знешнепалітычнага ведамства паведаміў, што 15 чэрвеня прэзідэнт Лукашэнка паедзе ў Егіпет, а прэм'ер-міністр — на Кіпр. Сам жа Антановіч спадзяецца пабываць у Лацінскай Амерыцы, Кітаі і Таджыкістане.

Іван Антановіч сказаў, што некаторыя паслы, якія маюць рэзідэнцыі ў Драздах, збіраюцца там застацца і «перажыць рамонт сваіх памяшканняў». Яны маюць доўгатэрміновыя дамовы на карыстанне рэзідэнцыямі і ўклалі значныя сродкі для стварэння камфортных умоваў. Па словах міністра, прэзідэнт Лукашэнка і прэм'ер-міністр ужо пераехалі з Драздоў. Але нам не ўдалося знайсці пацвярджэння гэтай інфармацыі ў адміністрацыі прэзідэнта.

Міністр выказаў сваё незадавальненне ўручэннем прэміяў ЗША і Еўрасаюза за развіццё дэмакратыі Хартыі-97, Хельсінкскаму камітэту і прафесару Міхаілу Пастухову. Антановіч лічыць, калі Еўрасаюз не мае палітычных адносінаў з афіцыйнымі ўладамі, то нельга іх мецы і з апазіцыяй.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Шыдлоўскага перавялі ў турму

Актывіст Маладога Фронту Аляксей Шыдлоўскі будзе адбываць пакаранне ў Мінску. Палову тэрміну ён ужо адседзеў у следчым ізалятары. Астатнія 9 месяцаў Шыдлоўскі будзе ўтрымлівацца ў мінскай турме, што на вуліцы Кальварыйскай, куды днямі ён быў пераведзены.

У лісце, дасланым родным ужо з турмы, Аляксей піша, што цяпер знаходзіцца «у карантыне» — спецыяльным памяшканні, дзе трымаюць навічкоў да размеркавання па камерах. Каб не сядзець без працы, ён паспрабаваў уладкавацца ў турэмны сталярны цэх, але не ўзялі. Даведаўшыся, што Шыдлоўскаму засталося сядзець менш года, яму адказалі: *«Няма сэнсу браць цябе на працу, бо хутка выйдзеш на волю»*. Быў гэта верагодны прагноз ці проста прычына для адмовы, Аляксей не ведае. Між тым, ён піша, што турэмная адміністрацыя і асуджаныя ўжо рыхтуюцца да вельмі важнай падзеі — жнівеньскай амністыі. У турме гэта тэма нумар адзін. Ці пападзе Шыдлоўскі пад амністыю?

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Швейцарскага госця «нагрузілі»

У Беларусь прыехаў дэпутат парламента Швейцарыі Ульрых Шлюер. Афіцыйная прапаганда, як звычайна, трубіць пра «прарыў міжнароднай ізаляцыі».

Між тым, сп.Шлюер, сустракаючыся два тыдні таму з беларускімі журналістамі ў швейцарскім парламенце, падкрэсліў, што ягоная паездка ў Беларусь будзе насіць выключна прыватны характар. *«Мой сябра займаецца рэалізацыяй аднаго швейцарска-беларускага праекта, шмат расказваў мне пра вашую краіну, і я вырашыў паехаць, каб убачыць на ўласныя вочы»,* — сказаў У.Шлюер.

Аднак у беларускай дыпламатыі былі на гэты конт іншыя планы. *«Дэпутаты проста так прыватна не ездзяць. Мы пастараемся яго нагрузіць па поўнай праграме»*, — адказалі на пытанне пра характар будучай паездкі У.Шлюера супрацоўнікі беларускай амбасады ў Бэрне. І «нагрузілі»: швейцарскі парламентары меў сустрэчы ў «палаце прадстаўнікоў», з ім таксама выказалі жаданне спаткацца кіраўнік прэзідэнцкай адміністрацыі М.Мяснікові і віцэ-прэм'ер У.Гаркун.

Магдалена НЕПАКАЙ

Вярхоўны суд пашкадаваў бельгійца

Вярхоўны суд зменшыў тэрмін пакарання грамадзяніну Бельгіі Вілі Солі, які адбывае пакаранне ў калоніі ў Магілёўскай вобласці.

Нагадаем, што 57-гадовы кіроўца вёў аўтобус «Неаплан», які 1 ліпеня 1997 года перавярнуўся на аўтадарозе ў Кобрынскім раёне; у выніку аварыі загінулі чацвёра і атрымалі траўмы больш як 60 дзяцей з Рэчыцкага раёна, якія ехалі на лячэнне ў Бельгію. Вадзіцель быў асуджаны ў ліставадзе мінулага года да васьмі гадоў пазбаўлення волі. Вярхоўны суд улічыў шчырае раскаянне асуджанага, яго стан здароўя і палічыў магчымым змякчыць прысуд, скараціўшы тэрмін зняволення з васьмі да пяці гадоў.

Двум — смяротны прысуд

У Магілёве завяршыўся гучны судовы працэс над бандай злачынцаў, які доўжыўся больш чым паўгода.

Судзілі злачынную групоўку з райцэнтра Чавусы. Чатырох бандытаў абвінавачвалі ажно па 22-х артыкулах Крымінальнага кодэкса. На іх рахунку сем забойстваў, мноства згвалтаванняў, бандыцкіх нападаў, абрабаванняў і крадзяжоў. Суд палічыў даказанымі 50 эпізодаў з 70-ці.

Двух бандытаў асудзілі да расстрэлу, двое атрымалі 10 гадоў і 3 гады 4 месяцы пазбаўлення волі. Самі асуджаныя сваёй віны не прызнаюць.

БелаПАН

Дыпламатыя

У Брэсце адчыняецца консульства Украіны. Як і расійскае консульства, яно будзе працаваць на дзве вобласці — Брэсцкую і Гродзенскую. Консулам Украіны ў Брэсце прызначаны Ігар Кочатаў, які прыступіць да працы бліжэйшым часам.

Беспрацоўе

Колькасць эканамічна актыўнага насельніцтва Беларусі знізілася да 4,6 мільёна чалавек, гэта складае 44,7% насельніцтва. Дапамога па беспрацоўі ў красавіку была налічана 47,9 тысячы беспрацоўных, сярэдні памер дапамогі на аднаго беспрацоўнага склаў 325,6 тысячы рублёў (каля 9 долараў ЗША).

Здароўе

Толькі 10% родаў у Беларусі праходзяць нармальна. З года ў год сітуацыя пагаршаецца; галоўная прычына — праблемы са здароўем у большасці жанчын і мужчын, выкліканыя перш за ўсё непаўнацэнным харчаваннем і хваробамі, набытымі ў дзяцінстве і падлеткавым узросце.

Паляванне на «зайцоў» — бізнес для пенсіянераў

У Гомелі множацца кантралёры-самазванцы. Днямі міліцыя затрымала двух пенсіянераў, якія спрабавалі аштрафаваць за безбілетны праезд навучэнца ліцэя.

Аматарскае кантралёрства — справа даволі выгадная, таму псеўдакантралёры (пераважна сталага веку) рэгулярна прачэсваюць тралейбусныя маршруты Гомеля. Сустрэцца з такімі можна і ў вагоне прыгараднага дызеля. Штрафануўшы за гадзіну трох-чатырох «зайцоў» і паклаўшы ў кішэню 400 тысячаў рублёў, зухаваты пенсіянер можа вольна правесці вечар, зусім не думаючы пра тое, як будзе жыць заўтра. Галоўнае, каб не адмянілі цяперашніх памераў штрафу — 0,5 мінімальнага заробку, або 125 тысячаў рублёў.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Чарлі Чаплін навучыў

«Я браў прыклад з Чарлі Чапліна», — прызнаўся адзін з жыхароў вёскі Завярэжжа Магілёўскага раёна, расказваючы, як ён краў.

На працягу некалькіх месяцаў з крамы знікалі бутэлькі з гарэлкай. Як гэта адбывалася, ніхто не мог даўмецца. Прадаўшчыца была вымушаная звольніцца. Бутэлькі працягвалі знікаць, а слядоў злодзея не заставалася.

Так цягнулася каля 3 месяцаў. Урэшце міліцыя знайшла злодзея. Злачынец прызнаўся, што ён убачыў у фільме з Чарлі Чаплінам, як трэба красці. Герой славутага коміка выстаўляў у фортачцы шкло і даставаў што хацеў з дапамогай рыбалоўнай вуды.

Суд прыгаварыў «аматара нямога кіно» да 2 гадоў папраўчых прац.

Іван ЗАСАДА

У авангардзе — жанчыны

Больш за 80% беларусаў падчас праведзенага прафсаюзамі сацыялагічнага апытання адзначылі пагаршэнне эканамічнай сітуацыі.

На ананімныя анкеты адказвалі рабочыя, служачыя і спецыялісты, якія працуюць у Мінску, усіх абласных і шэрагу раённых цэнтраў. 82,8% рэспандэнтаў лічаць, што эканамічная сітуацыя ў краіне пагоршылася; амаль 40% адносяць сябе да катэгорыі бедных людзей. Паказальна: 49,7% рэспандэнтаў не могуць сабе дазволіць паўнацэнна харчавацца; 57,2% — набываць адзенне і абутак; 63,5 працэнта — нармальна ўтрымліваць сям'ю. Аналізуючы анкеты, спецыялісты прыходзяць да высновы, што большая частка апытаных ледзь выжываюць, нягледзячы на наяўнасць пастаяннай працы і дастаткова высокі ўзровень кваліфікацыі.

Аднак сацыяльная актыўнасць працоўных нізкая: толькі 14% лічаць за неабходнае перайсці да актыўных формаў пратэсту, аж да забастовак. Большасць прыхільнікаў рашучых дзеянняў складаюць жанчыны. Іх узрослая палітычная актыўнасць і гатоўнасць ісці на радыкальныя меры сведчаць, на думку сацыёлагаў, аб вельмі неспрыяльнай сацыяльнай атмасферы ў беларускім грамадстве.

БелаПАН

Што прадаюць - тое і купляем

Дэпутаты Брэсцкага абласнога савета два дні абмяркоўвалі на сваёй сесіі праблему гандлёвага абслугоўвання сельскага насельніцтва.

Як паведамляе БЕЛТА, аб актуальнасці гэтага пытання *«не раз заяўляў прэзідэнт краіны, які ўзяў пад свой кантроль праблемы забеспячэння сельскіх магазінаў таварамі і прадуктамі харчавання»*. Праўда, у вясковых крамах мала што змянілася, нягледзячы на тое, што за справу ўзяўся такі важны кантралёр.

Б.П.

На здымку: асартымент вясковай крамы-аўталаўкі.

Дэфіцыт мяса арганізавала міністэрства гандлю?

Міністр гандлю Пётр Казлоў заявіў учора журналістам, што не выключае далейшага росту цэнаў на некаторыя прадукты харчавання.

За апошнія месяцы замест дазволеных прэзідэнтам 2% цэны падскочылі ўжо на 3,6%, а мяса і цукар падаражэлі ажно на 10% працэнтаў. Па словах П.Казлова, цукар падаражэе яшчэ *«на пару тысячаў рублёў»*, вараныя каўбасы на 10—14 тысячаў. Міністр прызнаў, што існуюць перабоі з прадуктамі харчавання і ажыятаж сярод пакупнікоў. Па ягоных словах, цяпер гандаль мае рэзерваў цукру не больш як на 5—6 дзён.

Дэфіцыт курацiны і іншага мяса птушкі Пётр Казлоў растлумачыў тым, што «Белптушкапрам» экспартуе яго ў Расію, каб зарабіць валюту на пасяўную. Птушка — гэта адзіны прадукт, які можна паспяхова прадаць у саюзнай краіне.

Што ж да ялавічыны і свініны, дык, па словах міністра, мясам лядоўні проста забітыя. Перабоі адбыліся нібыта па той прычыне, што міністэрства збірала мяса ў запас.

Мікола ВАЙТОВІЧ

ЗДАРОЎЕ

Чырвоны Крыж б'е трывогу

Міжнародны Чырвоны Крыж паведамляе, што з 1990 года ў Беларусі колькасць захворванняў на сіфіліс вырасла ў 80 разоў.

На гэтым тыдні ў Мінску праходзіла канферэнцыя па барацьбе з сацыяльнымі хваробамі, якую праводзіла Міжнародная федэрацыя таварыстваў Чырвонага Крыжа. Сярод удзельнікаў быў распаўсюджаны дакумент, у якім звяртаецца ўвага на найбольш небяспечныя захворванні канца XX стагоддзя, што з'яўляюцца «рэальнай пагрозай будучыні нацыі».

«Былыя дасягненні ў галіне аховы здароўя практычна знішчаныя суровымі рэаліямі сучаснага жыцця: масавым збядненнем насельніцтва, падзеннем узроўню жыцця, вяртаннем забытых сацыяльных хваробаў», — гаворыць прадстаўнік Міжнароднай федэрацыі Хокан Хэльберг. Так, з 1990 года колькасць захворванняў на туберкулёз вырасла ў Беларусі ўдвая, на сіфіліс — у 80 разоў, а колькасць ВІЧ-інфіцыраваных расце пагражальна хутка.

Міжнародная канферэнцыя была скліканая для таго, каб выпрацаваць стратэгію і план дзеянняў у барацьбе з гэтымі хваробамі. Наступная канферэнцыя, на якой будуць разглядацца пытанні фінансавання канкрэтных праектаў, адбудзецца ў другой палове 1998 года. Асаблівая ўвага будзе нададзеная службе сёстраў міласэрнасці — адной з асноўных праграм Чырвонага Крыжа на тэрыторыі былога СССР.

БелаПАН

Дзіцячая смяротнасць

Да японцаў нам далёка

Беларускія медыкі адзначаюць поспех: за апошні час значна скарацілася дзіцячая смяротнасць.

Як паведаміла вядучы спецыяліст Беларускага навукова-даследчага інстытута аховы мацярынства і дзяцінства Таццяна Карнілава, цяпер на ўсіх узроўнях, ад раённай бальніцы да рэспубліканскіх цэнтраў, прымяняецца сучасная сістэма комплекснай дапамогі цяжарным і немаўлятам. Яна прадугледжвае строгае назіранне акушэра-гінеколага за станам жанчыны ў апошні месяц цяжарнасці і абавязковую прысутнасць пры нараджэнні дзіцяці рэаніматолага.

Па звестках міністэрства статыстыкі, калі ў 1985 г. смяротнасць складала 13 дзяцей з кожнай тысячы нованароджаных, то цяпер гэтая лічба скарацілася да 10,6. І ўсё ж гэта нашмат больш, чым у развітых краінах: узровень дзіцячай смяротнасці не перавышае 5 у Японіі 6, а ў Германіі 8 выпадкаў на тысячу.

БелаПАН

Лідчукі ўсіх краінаў, яднайцеся!

У Лідзе адбылася імпрэза з гучнай назвай Пяты Сусветны з'езд лідчукоў. Яго арганізавала Таварыства польскай культуры Лідчыны.

Першы з'езд праводзіў у 1992 г. На такія сустрэчы з'язджаюцца земляні з суседніх краінаў, а таксама з далёкіх — ЗША, Аўстраліі і іншых. Гэтым разам на з'езд прыехала каля ста землякоў з Польшчы, Швецыі, Англіі і ЗША. Сёлетнія спатканні былі прысвечаныя 200-м угодкам нараджэння Адама Міцкевіча. Для ўдзельнікаў была арганізаваная экскурсія па міцкевічаўскіх мясцінах з заездам на возера Свіцязь. Сярод іншых мерапрыемстваў — візіт на шклозавод «Нёман» у Бярозаўцы, імша ў касцёле і традыцыйны пікнік на беразе Нёмана.

У Шчорсах Навагрудскага раёна дагэтуль стаяў векавечны дуб Міцкевіча. Улады ламалі галовы, што з ім рабіць — неяк умацаваць ці спілаваць. Але прырода сама вырашыла ягоны лёс. Перад самым прыездам «лідчукоў усяго свету» лядашчы дуб літаральна зрэзала пад самы корань маланкай. Кавалачкі дрэва ўдзельнікі з'езда забіралі з сабой на памяць.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

26 рэчыцкіх камісараў у новай магіле

У Рэчыцы адбылося ўрачыстае перапахаванне паводле праваслаўнага абраду парэшткаў байцоў НКВД, якія ў чэрвені 1941 года на пяты дзень вайны загінулі побач з мастом праз Днепр.

Па афіцыйнай версіі, 26 чэкістаў снедалі, калі нямецкі лётчык скінуў фугасную бомбу проста ў сярэдзіну стала. Целы 17-ці былі сабраныя і пахаваныя ў агульнай магіле, а парэшткі яшчэ дзевяці — побач з ёй. І вось цяпер па ініцыятыве міністэрства абароны РБ правялі эксгумацыю і перапахаванне костак. Вядомае прозвішча толькі аднаго з загінуўшых, імёны астатніх — удакладняюцца. Вядома таксама, што сярод іх была жанчына.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Антончыка баяцца пусціць у метро

Працягваюцца пакуты былога дэпутата Вярхоўнага Савета Сяргея Антончыка: ён ніяк не можа знайсці сабе працу на прадпрыемствах Мінска.

Мы ўжо паведамлялі, што Антончыку адмовілі нават у месцы грузчыка на трактарным заводзе: у аддзеле кадраў МТЗ шчыра прызналіся, што ёсць загад зверху *«не браць Антончыка на працу ні ў якой якасці»*. На Мінскім аўтазаводзе паўтарылася тая ж гісторыя, што і на МТЗ. Спачатку былому дэпутату, які звярнуўся з заявай аб працаўладкаванні, прапанавалі стаць «валачоўшчыкам» (гэта праца па выцягванні дратоў на патрэбную даўжыню). Антончык пагадзіўся. Ён ужо прайшоў медагляд і нават атрымаў табельны нумар, калі яго выклікалі да кіраўніка аддзела кадраў сп.Высоцкага. *«Вашыя паслугі нам непатрэбныя»*, — заявіў былому дэпутату кадравік.

МАЗ — гэта ўжо пятае прадпрыемства ў Мінску, якое «адфутболіла» Сяргея Антончыка. Сярод «адмоўшчыкаў» быў таксама Мінскі метрапалітэн, дзе Антончыку сказалі літаральна так: *«Нам не трэба, каб цягнікі пачалі сыходзіць з рэек»...*

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Беларускія банкі знікаюць у Беларусі

Колькасць беларускіх банкаў паступова скарачаецца. На сённяшні дзень зарэгістравана 29 банкаў, з іх нармальна працуюць толькі 27.

У пачатку 90-х гадоў банкі ў Беларусі хутка раслі і множыліся. У 1991 г., калі пачалося стварэнне крэдытных установаў, было зарэгістравана 25 фінансавых структураў. А ўжо пад канец 1994 г. іх колькасць вырасла амаль удвая — 48 банкаў. Прайшоў год, і пачатая ўрадам палітыка на выцясненне дробных і сярэдніх банкаў дала вынік: на канец 1995 года 6 з іх было зачынена. Цяпер лічба, як бачым, ужо набліжаецца да ўзроўню 1991 г.

Зразумела, што якасны рост важнейшы за колькасны. Аднак, на думку спецыялістаў, якраз якаснага росту не заўважана. Беларускія банкі непараўнальна слабейшыя, напрыклад, за расійскія. Так, аб'ём грошай, акумуляваных у ОНЭКСІМбанку, у некалькі разоў перавышае актывы ўсіх беларускіх банкаў, разам узятых.

Цяпер большасцю грошай у Беларусі распараджаюцца банкі, якія ўзніклі на аснове былых савецкіх Ашчадбанка, Жылсацбанка, Прамбудбанка, Аграпрамбанка, Знешэканамбанка. 6-ці буйнейшым беларускім банкам належыць каля 90% грошай. Яны разам з філіялам Мосбізнесбанка і невялікім Беларускім банкам развіцця маюць правa абслугоўваць розныя дзяржаўныя праграмы. А як вядома, асноўныя грошы цяпер — якраз дзяржаўныя.

Невялікім банкам нічога не застаецца, як шукаць сабе замежных партнёраў. Невыпадкова, што ў апошнія гады колькасць паведамленняў аб інвестыцыях у беларускія банкі з-за мяжы павялічылася. Амаль усе гэтыя інвестыцыі — з Расіі. Ёсць падставы сцвярджаць, што доля замежных і сумесных банкаў у Беларусі будзе расці. Калі Мосбізнесбанк рэалізуе свае планы і купіць Белбізнесбанк, то доля грошай, якія кантралююць замежныя банкі ў Беларусі, павялічыцца адразу на 5%.

Банкі з замежным капіталам перацягваюць да сябе буйных кліентаў. У надзейнасці беларуска-расійскіх банкаў ніхто не сумняваецца: за імі бачаць буйных расійскіх акцыянераў, якія выратуюць свае структуры ад любых праблемаў. У выніку, калі працэс пойдзе такімі тэмпамі і далей, беларуская банкаўская сістэма можа стаць поўнасцю падкантрольнай расіянам.

Алесь САДОЎСКІ

Замест анекдота

Прэзідэнцкая ласка

Сёння прэзідэнт Лукашэнка збіраецца на два дні адляцець у Яраслаўскую вобласць. Аляксандр Рыгоравіч прыбудзе туды не з пустымі рукамі. Як паведаміла БЕЛТА, напярэдадні паездкі беларускі прэзідэнт *«объявил благодарность губернатору Ярославской области А.Лисицыну»*.

Б.П.

Студэнты пішуць...

Дыскрымінацыя ў вышэйшай школе

Група студэнтаў Недзяржаўнага інстытута кіравання і прадпрымальніцтва звярнулася да віцэ-прэм'ера Беларусі Уладзіміра Замяталіна з адкрытым лістом.

«Сродкі масавай інфармацыі, — пішуць студэнты, — распаўсюдзілі Вашую заяву, што выпускнікам недзяржаўных ВНУ будуць выдаваць дыпломы недзяржаўнага ўзору». Аўтары ліста лічаць такое рашэнне дыскрымінацыйным. «Вынікам гэтага рашэння ставіцца пад сумненне будучыня 30 тысячаў маладых людзей, магчымасць іх працаўладкавання і працы на дабрабыт краіны і народа, — гаворыцца ў лісце. — Мы — грамадзяне Рэспублікі Беларусь, тут нарадзіліся, выраслі. Тут жывуць нашы бацькі. Тут, у гэтай краіне, мы маем намер жыць і працаваць далей. Але такой магчымасці дзяржава нас пазбаўляе». Ліст падпісалі 1.800 студэнтаў.

БелаПАН

«Свята працы» зацягнулася

У горадзе Шклове Магілёўскай вобласці сродкі ў фонд «усенароднага» суботніка, які праходзіў у красавіку, працягваюць збіраць і цяпер.

Улады абвесцілі той суботнік вельмі паспяховым — маўляў, у свяце добраахвотнай працы было шмат заробленa для розных неадкладных патрэб. Пасля ў школьскіх школах настаўнікам паведамілі: педагогі атрымаюць свой заробак толькі пасля таго, як распішуцца ў ведамасці на пералічэнне сродкаў у фонд суботніка. А пералічыць трэба шмат — каля 100 тысячаў рублёў з чалавека. У адной са школаў настаўнікі дагэтуль адмаўляюцца рабіць «добраахвотныя» ўзносы, і ім не выдаюць зарплату. Свята вольнай працы працягваецца.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Міліцыя бывае розная

Я думала, што з паходамі ў афіцыйныя ўстановы і асабліва ў міліцыю могуць быць адныя непрыемнасці. Ажно аказалася — бывае і наадварот.

Мне трэба было памяняць пашпарт, бо тэрмін дзеяння старога скончыўся. Я доўга адкладвала гэты клопат, бо неяк унутрана баялася, не хацела ісці ў міліцыю. Па-першае, сама не раз бачыла, што вырабляюць «ахоўнікі парадку» падчас мірных маніфестацый. Па-другое, надта ж ужо кідаецца ў вочы кантраст паміж новым, дагледжаным, акуратным будынкам Цэнтральнага райаддзела міліцыі і той паліклінікай, куды я ваджу сваіх дзяцей; заўсёды думала — чым жа гэтыя здаровыя дзядзькі ў мундзірах лепшыя за нашых дзетак?

І вось прыйшла. І гэта быў, бадай, адзіны выпадак у маім жыцці, калі я выйшла з дзяржаўнай канторы задаволеная. Гэта быў адзіны выпадак, калі чыноўнікі паставіліся да мяне як да чалавека — гаварылі ветліва, слухалі ўважліва. І я тады падумала: як добра, што я жыву ў Цэнтральным раёне сталіцы, і ў мяне такая міліцыя, прынамсі, пашпартная служба. І я нават перастала шкадаваць тых грошай, якія я падаткамі заплаціла на будаўніцтва будынка РАУС.

Можа быць, гэта і дробязь. Але я хачу сказаць, што ўсё залежыць ад канкрэтных людзей. Не варта мераць усіх на адзін капыл: міліцыянеры таксама бываюць добрыя. Але ўсё ж з тымі, якія на дэманстрацыях, я сутыкацца не хацела б. Ніколі.

Ганна ЗАНКЕВІЧ, *Мінск*

Вандалізм на могілках у Бабруйску

На Радаўніцу я паехала ў Бабруйск, каб наведаць могілкі блізкіх людзей. Могілкі гэтыя знаходзяцца на ўскрайку горада, у пасёлку Цітоўка. Тут я нарадзілася, тут прайшло маё дзяцінства і юнацтва. На гэтых могілках мне было знаёмае кожнае пахаванне.

З некаторага часу гэты пасёлак аблюбавалі цыганы. Абжыліся, пабудавалі дамы, жывуць сваім спецыфічным жыццём. Нават пасёлак людзі пачалі называць «цыганскім».

Тое, што я ўбачыла, мяне вельмі ўразіла: гэта сапраўды вандалізм. Цыганы захопліваюць у цэнтры могілак тэрыторыю, робяць высокія агароджы на некалькі месцаў. А я ведаю, што там пахаванні. Хай недагледжаныя, крыжы паваленыя, зямля асела, але ж там ляжаць косці людзей. Навошта іх перакопваць? Хіба зямлі там не хапае для новых пахаванняў? Побач з могілкамі — пустка.

Гады тры таму я таксама наведала гэтыя могілкі, вырашыла прайсціся, каб успомніць людзей, якіх ведала ў юнацтве. І ўбачыла выкапаны чэрап дзіцяці, перакінуты за агароджу...

Гэтым разам я пабачыла тое ж самае. Цыганы на захопленых участках будуюць вялікія сталы, і ў дзень Радаўніцы сталы ломяцца ад спіртнога і закусак. «Гуляюць» з раніцы да ночы і топчуць старыя неагароджаныя магілкі (бо іх, відаць, ужо няма каму даглядаць, дзяржава таксама да гэтага яшчэ не дадумалася).

Побач з могілкамі стаяла міліцэйская машына, у якой сядзелі тры міліцыянты (відаць, сочаць за тым, каб толькі бойкі не было). Я падышла да іх і пачала казаць пра вандалізм. Яны паціснулі плячыма і адказалі: «Власти им разрешают»...

Я помню, хоць і была яшчэ маленькай, калі Бабруйск быў вызвалены ад немцаў, то каля кінатэатра «Товарищ» былі немецкія могілкі. Мяне ўразіла вялікае мноства бярозавых крыжоў. У хуткім часе гэтыя могілкі зруйнавалі ды зрабілі сквер, пасадзілі дрэвы. Але нават камуністы не сталі выкопваць косці ворагаў.

Крыўдна за беларусаў: нашых продкаў выкідваюць з магілаў усялякія прышлыя людзі, а мы бачым і маўчым. Хацелася б звярнуцца да ўладаў горада Бабруйска: адвядзіце кавалак зямлі асобна для цыганоў, зямлі там колькі хочаш. Няхай яны па-свойму, па-цыганску, адзначаюць памінальны дзень, а на старых могілках трэба забараніць рабіць новыя пахаванні. Тое, што там адбываецца, — непрыстойна для чалавека.

Дарагая рэдакцыя, дапамажыце, каб пра ўсё гэта стала вядома тым, ад каго залежыць навядзенне парадку.

Лідзія ПЯНЬКОЎСКАЯ, *г. Мінск*

О привычке к изобилию, которой не было и нет

Ура! Наши достижения в экономике стали, наконец, видны невооруженным глазом. Лозунг «назад, к развитому социализму» воплощается в жизнь. Зайдешь в магазин и видишь в мясном отделе что-то родное с детства — свиные головы и сине-желтую говядину. Вспоминается сразу эскимо по 11 копеек. Нынешняя детвора не знает, что такое копейки, зато может видеть, как еще до открытия магазина «Вырабы з птушкі» собирается очередь. Хвост тянется вдоль всего здания. Стоят женщины, новостями обмениваются. А то ведь было, совсем друг с другом общаться перестали...

Вообще-то с очередями очень мудро придумано. Все стоят в очереди, все вроде при деле, дурными вещами заниматься некогда. Вот я, например, недавно еще кастрюльный бунт организовать хотела. Теперь же некогда этим заниматься. Стоишь в очереди за курицей и расспрашиваешь народ, где купить дешевле детское питание, куда лучше ехать в поисках сахара, обдумываешь, из чего сварить творог, и ломаешь голову, где взять деньги ребенку на обувь. Так и день проходит — когда тут про бунты и пикеты мыслить, на это время нужно, а оно все занято. И не сидишь ведь, а стоишь и бегаешь по магазинам, стоишь и бегаешь — для здоровья полезно.

Творог в магазинах совсем отсутствует. Зато в магазине «Ветеран», говорят, он всегда есть. Вот и спасибо за это. Маленьким деткам можно каждый день его на витрине показывать и говорить, что если вырастут до ветеранов, тоже творога покушают. Как-никак стимул.

А историю родного города можно изучать, проезжая с детской коляской по родным улицам. Хочешь с Запада проехать в Кунцевщину, и сразу поймешь, что Бурдейный был командиром 2-го гвардейского танкового корпуса. Улицу, названную его именем, только на танке можно пересечь, а детская коляска на эти бордюры въехать никак не сможет. Историю изучаем!

Везешь ребенка по тротуарам наших спальных районов в отечественной прогулочной коляске (она без рессор), и дитя сразу готовится к советской действительности: стук-стук-стук головкой на колдобинах. И правильно! Пусть детки привыкают с ранних лет. То ли еще в жизни будет. Мы-то хорошую школу прошли. Наша баба ко всему привыкла. Недаром спрос на нее на Западе великий. И хлеба не будет, мы с макаронов лепешки выпечем. Никита Сергеевич наших матерей научил, они опыт нам передали, а сегодня мы уже свой приобретаем: из кефира — сметану делать, из карамели — сахарный сироп. За такую науку великое спасибо!

Отдельное спасибо за то, что на весь маленький Минск одна детская ортопедическая поликлиника. И с новорожденным с любого конца города будь добр ехать на улицу Кольцова. Человек должен с пеленок привыкать к нашему городскому транспорту.

А коли ты разбогател и у тебя появилось желание своего малолетку плавать научить, то это у них стоит 40 долларов. У нас же это не будет стоить тебе ничего. Во всех новых детских поликлиниках есть бассейны, но не работают «по причине нерентабельности». Так что и за экономию наших семейных денег большое спасибо.

Избиратели нашего правителя мечтали о вареной колбасе по 1 руб. 60 коп. И она появилась. Правда, по другой цене и пока только в буфете администрации президента, зато сразу нескольких сортов. У меня знакомая там работает, угощала. Вкусно. Нежная, ароматная, на вкус — колбаса из мяса. Вот как удобно: один ест, десяткам рассказывает про ее вкус. А как расскажет — у них желудочный сок выделяться начал, они уже будто ее на своем языке ощутили. Смотришь и по-библейски — тремя батонами колбасы таким образом можно попробовать полгорода накормить.

Короче говоря, хотели как раньше — вот и получили: очереди, свиные головы да колдобины. У нас-то и потребностей других нет. Не успели мы привыкнуть к изобилию.

Галина ТРОЦКАЯ, *г. Минск*

ПОДРОБНОСТИ

Депутат в тюрьме, но «дело» его живет

Верховный суд оставил в силе приговор, вынесенный депутату и предпринимателю Владимиру Кудинову.

Напомним, что В.Кудинов был осужден в августе прошлого года на 7 лет лишения свободы за дачу взятки милиционерам. По мнению адвокатов и правозащитников, его осудили на основании очень шатких доказательств. Эту шаткость детально проанализировал в своей жалобе в Верховный суд общественный защитник Кудинова Иван Вабищевич. Он также указал на многочисленные нарушения законодательства в ходе следствия и суда над Кудиновым.

В ответе Верховного суда даже не предпринимается попытки опровергнуть изложенные в жалобе аргументы и факты по существу. Верховный суд отмел доводы защитника без объяснения причин, зато полностью принял на веру показания милиционеров, получивших, кстати, после задержания Кудинова повышение по службе. «В деле отсутствуют какие-либо данные, которые ставят под сомнение объективность показаний этих свидетелей», — утверждается в ответе Верховного суда. Впрочем, только очень наивный человек мог рассчитывать, что высшая судебная инстанция отменит приговор. Но защитники намерены пройти все инстанции, чтобы потом обратиться в авторитетные международные организации (в частности, в ООН).

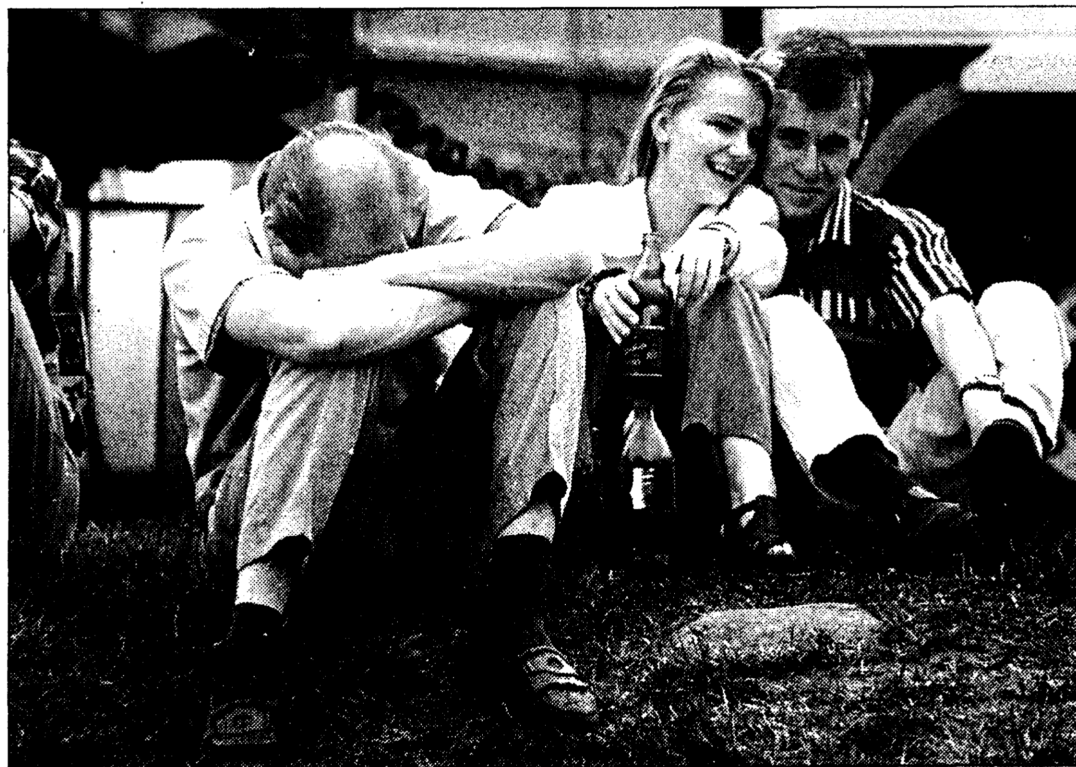
Имеется в «деле Кудинова» и еще один аспект — не столько криминальный, сколько экономический. Дело в том, что «за решеткой» оказался не только сам Владимир Кудинов, но и его хозяйство. Наша газета уже сообщала, что на подсобное хозяйство фирмы «Ивацевичи», которую возглавлял Кудинов, наложен арест. Окна помещений, крест-накрест забитые досками, как нельзя лучше символизируют «арестантское» положение хозяйства.

Окна — это только внешний признак, но под стать ему и то, что делается внутри. Судя по результату, для государства главное было — отобрать хозяйство. Что с этим хозяйством будет потом — никого из «государственных мужей» не интересовало. В результате хозяйство, которое при Кудинове снабжало Ивацевичский район качественными и дешевыми мясными продуктами, сразу же после того, как оказалось в загребущих государственных лапах, прекратило свою деятельность. Мало того — имущество, стоимость которого в 1995 г. была официально оценена в 13 млрд. рублей, почти полностью расхищено (оставшееся — разломано).

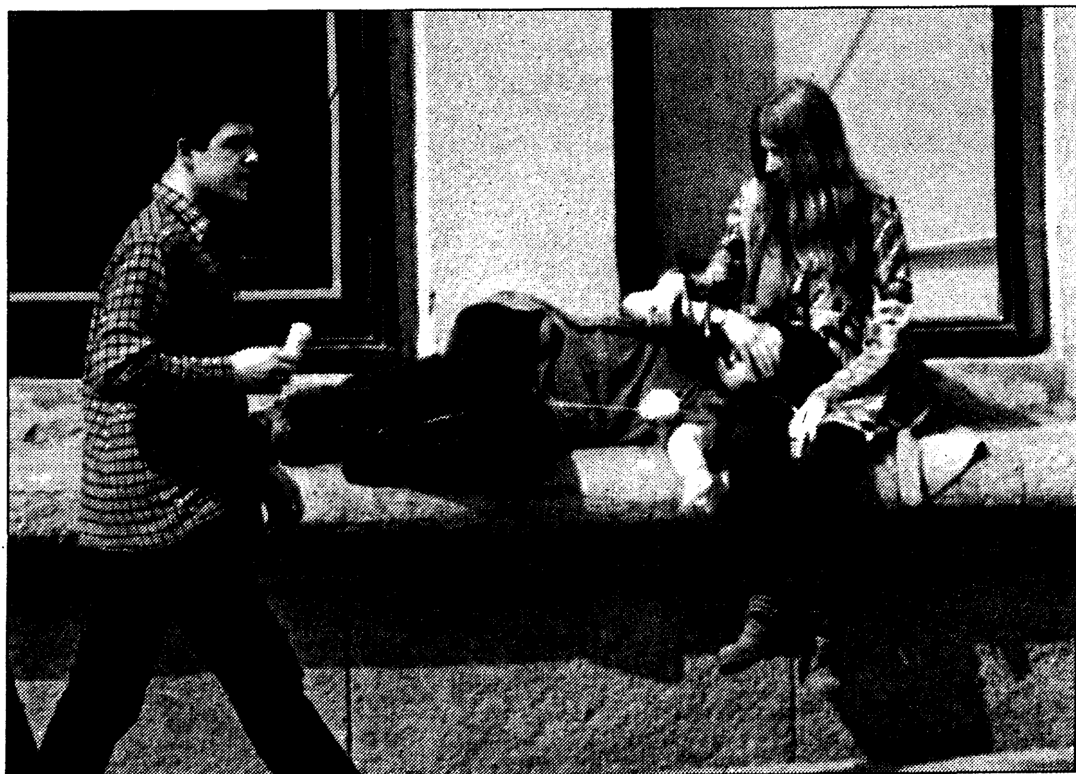
Напрашивается резонный вопрос: должен ли кто-либо нести за это ответственность? В конце прошлой недели этот вопрос был поставлен перед Брестской областной прокуратурой. Туда обратилась адвокат Галина Дребезова, представляющая интересы фирмы «Ивацевичи», с требованием привлечь к ответственности виновных лиц. Вину за то, что произошло с хозяйством, адвокат возлагает на районную налоговую инспекцию, которая, согласно постановлению Совмина, «обязана обеспечить сохранность имущества».

Однако в возможности каких-то подвижек по этому вопросу, как и по уголовному делу Владимира Кудинова, верится слабо. О надежде поимки расхитителей имущества говорить всерьез просто не приходится: если наша милиция в чем-то и преуспела, то разве что в охоте на демонстрантов. А что касается налоговой инспекции, так ведь основную задачу она выполнила — хозяйство отобрала — значит, ее поощрять надо, а не наказывать за всякие мелочи. Подумаешь, имущество растащили! Во времена Ивана Грозного вотчину опального боярина вольно было грабить всякому. Официально это, правда, не декларировалось, но государство потворствовало этому. От тех времен мы ушли не так уж далеко (во всяком случае, в плане того, что в государстве всё управляется не правом и законами, а прихотями властителя). Впору повторить за персонажем пушкинского «Бориса Годунова»: «Что пользы в том, что явных казней нет?.. Уверены ль мы в бедной жизни нашей?»

Вадим КАЗНАЧЕЕВ

Мінск. Вясна. Народ адпачывае.

Галгофа ў кабінеце мэра

У службовым кабінеце мэра Гродна Пашкевіча на адной сцяне вісіць куплены ў магазіне партрэт Лукашэнкі, а на другой — карціна, гэтак званая «гродзенская Галгофа». Яе аўтар, мастак Уладзімір Качан, біблейскі сюжэт узыходжання Хрыста на гару Галгофу сумясціў з гродзенскім гарадскім краявідам. Атрымалася цікава: вось замкавая гара побач з Каложскай царквой XII стагоддзя, а суседняя — сама біблейская Галгофа.

Карціна засталася Пашкевічу ад папярэдняга мэра — Генрыха Крупенкі, якога Лукашэнка без дай прычыны зняў сваім указам у верасні 1996 года. Карціна ўвогуле напісаная паводле Бібліі — на вяршыні Галгофы стаяць два распяцці з укрыжаванымі мужчынамі. Трэці яшчэ толькі цягне ўгору свой цяжкі крыж. Паміж сабой гарвыканкамаўскія чыноўнікі кажуць, што распятыя — гэта Крупенка і Домаш: абодва кіравалі горадам і абодвух прэзідэнцкая ўлада «адставіла».

Мяркуючы па ўсім, трэцім, каторы цягне крыж, лічаць самога Пашкевіча. У кожным разе, пра гэта ўзгадваўся ў Новым каралеўскім замку — на адкрыцці экспазіцыі карцін У.Качана. Там успаміналася і ягоная «Галгофа», якая вісіць у кабінеце мэра. Прымеркаваная да 870-годдзя горада, выстава стала адметнай падзеяй: называецца яна «Вялікі Гарадзенскі сабор II тысячагоддзя», гэта партрэтная галерэя славутых гістарычных асобаў з XII да XX стагоддзя. Усяго — 10 карцін.

Адкрыў выставу мэр А.Пашкевіч, які прызнаў, што ідэя стварэння такой галерэі партрэтаў перайшла да яго ад «апальнага» Крупенкі, — і перадаў яму слова. Так супала, што Крупенка стаяў пад партрэтам вялікага князя Аляксандра Ягелончыка, які трымае ў руках грамату, што надавала Гародні Магдэбургскае права ў 1496 г. Два гады таму Крупенка забараніў святкаваць 500-годдзе той знамянальнай даты, але гэта яго не ўратавала ад адстаўкі.

Апроч прадстаўнікоў дынастыі Ягелонаў, мастак Качан стварыў партрэт заснавальніка роду гарадзенскіх князёў Усевалада з жонкай (XII ст.); славутага Давыда Гарадзенскага, які ўдала ваяваў з крыжакамі; каралевы Боны Сфорца, якая зацвердзіла гораду герб Алень святога Губерта. Вельмі шыкоўна выглядае партрэт караля Стэфана Баторыя: ён любіў Гродна, памёр тут, і застаўся ў народнай традыцыі па-свойску як Сцяпан Батура. Каралеўская постаць на палатне нагадвае вядомую карціну Яна Матэйкі, але У.Качан паставіў каралю на калена Гродзенскі замак — рэзідэнцыю Баторыя.

У працы мастаку дапамог прафесійны гісторык В.Швед. Пярэчанні ў спецыялістаў, аднак, выклікаў апошні партрэт — царскага чыноўніка Сталыпіна, які быў у Гродне губернатарам, але ўсяго толькі 10 месяцаў. Гэтая праца па сутнасці — сацыяльны заказ. Старшыня аблвыканкама А.Дубко любіць паўтараць, што сваім папярэднікам ён лічыць менавіта царскага губернатара Сталыпіна.

Перад Дубко аблвыканкамам кіраваў апазіцыянер Сямён Домаш, а яшчэ раней — Дзмітрый Арцыменя, якога забіў кілер. Сталыпіна таксама застрэлілі, але, праўда, рэвалюцыянеры.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Ізаляцыя

Юрый ХАДЫКА

Для чалавека, які ўпершыню трапляе ў турму, самае цяжкае не дрэнная ежа, не жорсткі ложак ці прыбіральня ў куце ў камеры. Самае цяжкае — ізаляцыя. Ва ўсякім выпадку для мяне найбольш пакутлівымі былі суткі ў адзіночцы. Тры метры вузкага праходу паміж сцяной і нарамі — ад дзвярэй да закратаванага акенца з мутным шклом, праз якое бачны кавалак блакітнага неба. Я зразумеў, чаму нават звяры ў няволі не размнажаюцца. Тым болей чалавек — жывёла сацыяльная.

Гэты ўспамін прыходзіць да мяне, калі я думаю пра той тупік, у які завёў нашу краіну яе першы «ўсенародна абраны» прэзідэнт. Краіна — не чалавек. Але і яна не можа існаваць у ізаляцыі. Без палітычных, эканамічных, гуманітарных кантактаў. Без міжнароднай дапамогі ў пераадоленні натуральных цяжкасцяў пераходнага перыяду. Усе нашыя суседзі карыстаюцца гэтай дапамогай. Толькі Беларусь яе пазбаўленая. А Мінск, быццам зачумлены горад, пакідаюць прадстаўнікі міжнародных фінансавых арганізацыяў і дабрачынных фондаў.

Завершаную сістэму дыктатуры А.Лукашэнка стварыў, зрабіўшы дзяржаўны пераварот у лістападзе 1996 г. Але ён паслядоўна рыхтаваў яго з моманту абрання на пасаду прэзідэнта. Яго стаўленне да ўлады добра характарызуе ягонае ж выказванне аб рэжыме В.Кебіча: *«Улада валялася пад нагамі»*. Вобраз трапны. Ён адпавядае сітуацыі пераходнага перыяду, калі старая прававаая сістэма ўжо не адпавядала існуючым сацыяльным дачыненням, а новая не была створаная. Але яшчэ больш гэтае выказванне характарызуе самога Лукашэнку. Улада — каштоўнасць. Каштоўнасць у гразі. Яе трэба схапіць, прыўлашчыць. Разуменне таго, што каштоўнасць гэтая цяжкая, валоданне ёю — справа адказная, якая патрабуе ведаў, вопыту, цярпення, у свядомасці Лукашэнкі не прысутнічае.

Схапіўшы ўладу, ён і стаў ёю карыстацца, як разумеў. Разумення ж яго хапала на дзве рэчы. Па-першае, дагадзіць электарату. Па-другое, дасягнуць яшчэ большай улады. Гэтыя дзве задачы не супярэчылі адна адной.

Як дагадзіць электарату, Лукашэнка зразумеў яшчэ пад час выбарчай кампаніі і выявіў пры гэтым нядрэнныя акцёрскія здольнасці. Каб задаволіць вострую прагу людзей да сацыяльнай справядлівасці, ён абяцаў *«разабрацца»* з карупцыянерамі і ўладальнікамі маёнткаў, што як грыбы выраслі вакол гарадоў і мястэчкаў. Ён са слязьмі ў голасе спачуваў людзям, якія тхуцца на прыпынках, чакаючы грамадскі транспарт. З пенаю на вуснах лаяў *«выбраннікаў народа»*, якія вялі незразумелыя народу спрэчкі ў Авальнай зале Вярхоўнага Савета, і папярэджваў, што яны *«ўсё роўна падмануць»*. Ён абяцаў *«запусціць заводы»*, каб усе мелі працу. Загадваў *«адкруціць цэны назад»* і г.д. Усё гэта было непрыхаваным цынічным папулізмам.

І яшчэ ён *«раўся з народам»*. Два рэферэндумы і Усебеларускі народны сход менш чым за чатыры гады кіравання — такога не было ні ў адной постсавецкай краіне. Усе яны праведзеныя па-за канстытуцыйнымі нормамі, з грубым парушэннем закона. І ўсе на тэму ўлады.

З 1995 г. галоўным аб'ектам інтэграцый ных ініцыятываў А.Лукашэнкі становіцца Расія. Усімі сродкамі ён імкнецца спадабацца Крамлю. Ён збівае амерыканскі паветраны шар, выступае супраць пашырэння *NATO*, ліквідуе мяжу паміж Беларуссю і Расіяй. Аднак гэтая палітыка дае асечку ў красавіку 1996 г. Пункт аб увядзенні агульнага грамадзянства ў Саюзе Беларусі і Расіі не ўдаецца прапіхнуць з-за супраціўлення расійскага боку і Прэзідыума ВС XIII склікання. Гэты пункт адкрываў Лукашэнку шлях да палітычнай дзейнасці ў Расіі і фактычна ліквідаваў незалежнасць Беларусі.

Тады А.Лукашэнка аб'яўляе адкрытую вайну Вярхоўнаму Савету. І пераможна заканчвае яе, груба сфальсіфікаваўшы вынікі лістападаўскага рэферэндуму і выкарыстаўшы сілу. Па новай канстытуцыі, быццам бы ўхваленай народам, ён ставіць сябе над усімі галінамі ўлады і адраджае структуру кіравання, якая вельмі нагадвае савецкія часы. Толькі замест партыйнай вертыкалі — прэзідэнцкая, якая ў адрозненне ад партыйнай мае сваю маёмасць і свае даходы праз упраўленне справамі прэзідэнта. Роля прадстаўнічых органаў улады зводзіцца да чыстай дэкарацыі, паколькі ўсе яны (ад нацыянальнага сходу да мясцовых саветаў) пазбаўленыя рэальнай улады. Дэкрэты, якія выдаюцца ад імя прэзідэнта, ставяцца вышэй закона, што разбурае прававую аснову дзяржавы. Рэзка ўзрастае колькасць супрацоўнікаў сілавых органаў і пашыраюцца іх паўнамоцтвы.

Створаная сістэма кіравання і з'яўляецца тыповай дыктатурай. Імкнучыся сцэментаваць яе нейкай ідэалогіяй, Лукашэнка кідаецца то ў «праваслаўны атэізм», то ў славянафільства, то да прыкладу гітлераўскай Германіі. Кожны з гэтых фрагментаў яго сінкрэтычнай ідэалогіі абсалютна бесперспектыўны, бо аддае затхлым пахам даўно адкінутых гісторыяй ідэяў. Яны нават не выклікаюць у беларускім грамадстве ніякай рэакцыі, нягледзячы на іх шакіруючую экстравагантнасць. Аднак у сваёй сукупнасці яны даволі выразна малююць карціну месіянскай выбранасці саборнага народа, які пад кіраўніцтвам правадыра ідзе сваім выключным шляхам, канцавая мэта якога, праўда, застаецца нявызначанай.

Нявызначанай невыпадкова. Таму што гэтая мешаніна ідэяў з'яўляецца проста ашмёткамі ідэалогіі манархісцкай Расіі, якая мела гістарычную мэту стварэння адзінай сусветнай праваслаўнай імперыі на базе расійскага этнасу і расійскай культуры. Але тое, што падыходзіла для вялікай Расіі, дрэнна стасуецца з магчымасцямі малой Беларусі. Іншая справа, калі гэтая ідэалогія будзе падмацаваная магчымасцямі Расійскай Федэрацыі. Гэтым і тлумачыцца асаблівая любоў да Лукашэнкі і ягонай інтэграцыйнай палітыкі з боку так званых «народна-патрыятычных» сілаў Расіі.

Але рэжым пакуль не мае выразна акрэсленых гаспадароў у Маскве. Ён толькі шукае іх, ён прапануе разрозненым агрэсіўна-рэакцыйным расійскім сілам Беларусь як базу і ўзор, а свайго лідэра як агульнага правадыра для «вялікай дзяржавы». Аднак у Маскве ёсць уплывовыя людзі, якія разумеюць небяспечнасць і бесперспектыўнасць такой палітыкі. Бо яна непазбежна прывядзе да адраджэння халоднай вайны, канфрантацыі з Захадам, гонкі ўзбраенняў і ізаляцыі. Разумеюць, што для чарговага росквіту расійскага імперыялізму не хопіць і рэсурсаў Расіі, якая ў тэхналагічных адносінах за часы камуністычнага кіравання ператвараецца ў краіну «трэцяга свету».

Таму Масква даволі халадна ставіцца да інтэграцыйнага энтузіязму Лукашэнкі, хаця і дазваляе яму прапагандаваць сваю ідэалогію па расійскіх рэгіёнах. І выкарыстоўвае яго вялікія амбіцыйныя планы, каб уцягнуць яго, як карася на вудзе, у яшчэ большую эканамічную, фінансавую і энергетычную залежнасць ад Расіі і ператварыць Беларусь у сваю эканамічную калонію.

Думаю, што еўрапейскія краіны не да канца разумеюць сутнасць створанага Лукашэнкам рэжыму. Для заходніх дэмакратыяў наш прэзідэнт — парвеню (г.зн. дрэнна выхаваны хлопчык), дробны дыктатар, рэжым якога не мае перспектыў. Адзінае, што іх па-сапраўднаму абурыла — грубая падробка вынікаў канстытуцыйнага рэферэндуму. Таму пасля спробы далікатна скіраваць працэс канстытуцыйнай рэформы ў цывілізаванае рэчышча, якая была сарваная Лукашэнкам летам 1997 г., Еўрасаюз 15 верасня таго ж года адмовіў яго рэжыму ў фінансавай падтрымцы. Усе крэдытныя лініі былі спыненыя.

Эфект еўрапейскай ізаляцыі праявіўся надзвычай хутка. Валютныя рэсурсы Нацыянальнага банка былі вычарпаныя ўжо ў лютым 1998 г. А ў сакавіку выбухнуў фінансавы крызіс. Курс долара хутка папоўз угору. А за ім і цэны. У сваім звычайным стылі прэзідэнт загадаў «адкруціць цэны» назад. Яго эмісары гуртом пацягнуліся ў Маскву прасіць дапамогу. За імі ўслед паляцеў і сам Рыгоравіч. Але максімум што яму ўдалося — захаваць дамову аб аплаце энерганосьбітаў пераважна па бартэры. Масква выразна прадэманстравала Беларусі і ўсяму свету, ад каго залежыць і на чым трымаецца рэжым Лукашэнкі.

Адначасна стала відавочна, што знешнепалітычная ізаляцыя Беларусі ў любы момант па жаданні Масквы можа стаць поўнай. Рэжым быццам падвіс у беспаветранай прасторы на адзінай нітачцы імперскіх інтарэсаў Крамля. Сітуацыя тым больш небяспечная, што за гады свайго прэзідэнцтва Лукашэнка ізаляваў свой рэжым і ад беларускага народа. Бясконцая беспардонная мана праз манапалізаваныя СМІ аб гаспадарчых поспехах на фоне свядомага ўхілення ад цяжкай, але непазбежнай працы па рэфармаванні беларускай эканомікі, стварыла сітуацыю, калі мільёны даверлівых дззынфармаваных людзей не даруюць «усенароднаабранаму» поўнага краху ягонай знешняй і ўнутранай палітыкі.

А крах непазбежны. Бо няма рэальных падставаў лічыць, што місія АБСЕ здолее пераканаць Лукашэнку лібералізаваць свой рэжым. Вызваліць з-пад жорсткага кантролю сродкі масавай інфармацыі і дапусціць да іх апазіцыю. Аднавіць Канстытуцыю 1994 г. Правесці свабодныя выбары. А гэта азначае, што з лета 1999 г. ён стане цалкам нелегітымнаю фігураю ў вачах еўрапейскай супольнасці, і знешнепалітычная ізаляцыя Беларусі ўзмацніцца. Няма рэальных падстаў лічыць, што летам 2000 г. Масква дапусціць Лукашэнку да ўдзелу ў выбарах расійскага ці агульнага беларуска-расійскага прэзідэнта. А поўная адсутнасць здольнасці рэжыму да самастойнага рэфармавання настолькі відавочная, што не пазней лета 2000 года ён канчаткова вычарпае ўнутраныя рэсурсы свайго існавання.

І можа атрымацца так: прачнуўшыся аднойчы раніцай, беларускі электарат даведаецца, што прэзідэнцкі самалёт прызямліўся ў адной з аддаленых краінаў з дыктатарскім рэжымам...

Украіна прымае інвестыцыі

У Беларусь укладваць грошы не спяшаюцца

Толькі за тры першыя месяцы 1998 года замежныя інвестары накіравалі ў эканоміку Украіны больш за 180 мільёнаў долараў.

Агенцтва УНІАН прыводзіць звесткі, што ў параўнанні з пачаткам мінулага года рост інвестыцыяў значна вырас. Пры гэтым фінансавыя паступленні з краінаў СНД і Балтыі склалі 7,1 млн. долараў (3,9% агульнага аб'ёму інвестыцыяў), з іншых краінаў — 174 млн. (96,1%). Гэтыя лічбы пацвярджаюць заявы афіцыйнага Кіева, што Украіна за апошнія гады займела рэпутацыю прывабнага інвестыцыйнага рынку.

Увогуле ж з 1991 года на Украіну паступіла амаль 2 мільярды 200 мільёнаў долараў прамых інвестыцыяў. Асноўныя аб'ёмы капіталу прыйшлі з ЗША, Нідэрландаў, Германіі, Кіпра, Вялікабрытаніі, Ліхтэнштэйна. Найбольшую цікавасць інвестары праяўляюць да харчовай прамысловасці, унутранага гандлю, машынабудавання і металаапрацоўкі, хімічнай прамысловасці, сферы фінансаў, крэдытаў, страхавання, пенсійнага забеспячэння.

Для параўнання: як паведамілі ў міністэрстве знешніх эканамічных зносінаў, з 1991 г. у беларускую эканоміку паступіла менш за 400 мільёнаў прамых інвестыцыяў, большая частка гэтай сумы прыпадае на ранейшыя гады. А вось прыклад сённяшні — агульная сума замежнага капіталу, заяўленага да інвеставання ў свабодную эканамічную зону «Брэст», складае ўсяго 80 мільёнаў долараў. Аднак, паведамляе БелаПАН, да канкрэтнай рэалізацыі буйных інвестыцыйных праектаў справа не дайшла: іншаземцы пакуль рэгіструюць дробны бізнес, каб пераканацца, наколькі бяспечным можа быць укладанне буйных капіталаў у эканоміку Беларусі, якая мае рэпутацыю краіны з несպрыяльным інвестыцыйным кліматам.

Магдалена НЕПАКАЙ

Беларусь прэтэндуе на ваеннае золата

Беларусь рыхтуе пакет дакументаў да міжнароднай канферэнцыі па праблемах нацысцкага золата, якая пройдзе з 9 па 12 лістапада гэтага года ў Вашынгтоне.

Як паведаміў старшыня праўлення Беларускага рэспубліканскага фонду «Узаемаразуменне і прымірэнне» Валянцін Герасімаў, канферэнцыя павінна была адбыцца ў траўні, але тэрмін перанесены для больш дакладнай падрыхтоўкі. На канферэнцыі плануецца пераглядзець спіс краінаў, насельніцтва якіх атрымае кампенсацыю за кошт нацысцкага золата; будзе разглядацца пытанне аб уключэнні ў гэты спіс Беларусі: пры міністэрстве замежных справаў працуе рабочая група. «Думаю, што да 10 чэрвеня выйдзе з друку кніга па нацысцкім золаце ў Беларусі, якая будзе прэзентавана прадстаўнікам СМІ і грамадскасці Беларусі», — адзначыў кіраўнік фонду.

Як паведамлялася, у снежні мінулага года адбылася Лонданская міжнародная канферэнцыя па праблемах нацысцкага золата, дзе ўпершыню пасля заканчэння Другой сусветнай вайны разглядалася гэтае пытанне. У Беларусі была створаная нацыянальная камісія для ўдакладнення матэрыяльных і людскіх страт у гады Другой сусветнай вайны, падрыхтоўкі матэрыялаў аб праве грамадзянаў Беларусі на частку нацысцкага золата. Гаворка ідзе аб так званым неманетарным золаце — гэта значыць укладах насельніцтва Заходняй Беларусі ў еўрапейскіх банках да 1 верасня 1939 года і каштоўнасцях, канфіскаваных у мясцовых жыхароў, вязняў гета і канцлагераў.

БелаПАН

Раздача грошай Тэрнера

Арганізацыя Аб'яднаных Нацый нарэшце вырашыла, куды патраціць мільярд долараў, якія падарыў ААН амерыканскі медыя-магнат Тэд Тэрнер, уладальнік тэлекампаніі *CNN*.

Цімаці Уірс, прэзідэнт фонду, адказнага за размеркаванне грошай, абяцае, што фінансы пойдуць не на ўнутраныя расходы ААН, а будуць патрачаныя на канкрэтныя праграмы. Па словах Уірса, асноўныя сродкі будуць выкарыстаныя на прадухіленне ўзброеных канфліктаў і на дапамогу ў надзвычайных сітуацыях. Фонд плануе таксама выкарыстаць сродкі для аказання дапамогі няўрадавым арганізацыям у асобных краінах. Фонд асабліва зацікаўлены ў дапамозе новаму кіраўніку Праграмы ААН па экалогіі Клаўсу Топферу і новаму Вярхоўнаму камісару ААН па правах чалавека Мэры Робінсан.

М.Н.

Билл Гейтс, отец родной...

Глава «Майкрософта» пользуется большой популярностью у американских студентов

Билл Гейтс, считающийся самым богатым человеком в мире, пользуется у американской молодежи такой популярностью, которой иной политический деятель может только позавидовать. В ходе опроса, проведенного Школой бизнеса Фукуа при Университете Дьюка (Северная Каролина) в десяти аналогичных учебных заведениях, студенты-выпускники, называя наиболее авторитетных для них людей, ставили Гейтса на... второе место после родного отца. Следом шли мать и инвестор Уоррен Баффетт (второй по размерам богатства человек в США) и только потом — Иисус Христос и папа римский. Зато «Майкрософт» уверенно лидировала среди компаний, вызывающих наибольшее уважение. Ниже в списке значились *General Electric*, *Coca-Cola* и *Johnson&Johnson*.

С кем бы вы хотели побеседовать во время длительного перелета через океан? Отвечая на этот вопрос, большинство студентов выразили желание увидеть рядом с собой супругу или супруга. На втором месте среди наиболее желанных соседей по самолету оказался... Иисус Христос. Гейтсу пришлось довольствоваться третьим местом, но и тут он обошел таких незаурядных людей, как президентская чета — Билл и Хилари Клинтон, Леонардо да Винчи и Уинстон Черчилль. Любопытно, что особенно жаждут поговорить по душам с Биллом Гейтсом студентки, считая его «внушающим доверие, интересным и милым». Подобный опрос Школа бизнеса Фукуа проводит раз в два года. К удивлению авторов исследования, нынешние результаты исследования практически не отличаются от данных двухлетней давности, что говорит о стабильности репутации Билла Гейтса.

Илан ПОЛОЦК

Украли «Садовника»

Во вторник вечером была ограблена Национальная галерея современного искусства в Риме. Неизвестные похитили три жемчужины музейной коллекции: их добычей стали две картины Винсента Ван Гога и полотно Поля Сезанна.

Точная стоимость украденных произведений искусства не поддается оценке, однако коллекционеры готовы платить за картины Ван Гога и Сезанна многие миллионы долларов. Журналисты уже причислили этот случай к «ограблениям века». Хотя, по мнению сотрудника музея Бьянки Пинто, похищенные полотна практически невозможно продать — настолько они известны. Скорее всего, это была заказная кража — для конкретного владельца частного собрания картин.

Похитители, вооруженные пистолетами, зашли в музей вместе с обычными посетителями и оставались в зале до самого закрытия музея — до 10 часов вечера. Воры заставили ночных сторожей отключить охранную сигнализацию, а затем заперли их в одном из технических помещений музея. Полиция узнала об ограблении ночью, когда случайный прохожий заметил, что входная дверь музея была открыта.

Среди похищенных картин — полотна Винсента Ван Гога «Садовник» *(на снимке)* и «Арлезианка», а также один из последних пейзажей Сезанна.

Ростислав ПЕРМЯКОВ

Россия – главный поставщик детей для США

В течение прошлого года американцы усыновили 3.816 детей из России.

Таким образом, она стала для Соединенных Штатов «главным зарубежным поставщиком» новых маленьких граждан, опередив по этому показателю Китай.

Такие статистические данные приведены в последнем номере авторитетного еженедельника «Бизнес уик». Согласно его сведениям, по числу детей, отдаваемых на усыновление в США, в лидерах числятся также Румыния, Болгария, Латвия и ряд других бывших советских республик. Примечательно, что подобные данные приведены в журнале, предназначенном в первую очередь для деловых людей, и помещены под рубрикой «Личный бизнес».

Еще четыре часа для любви

Национальное Собрание Франции одобрило законопроект о введении 35-часовой рабочей недели.

Принятию закона предшествовали 75 часов жарких дебатов, причем правые утверждают, что сокращение рабочей недели на 4 часа не снизит, а, напротив, может увеличить уровень безработицы, которая сегодня составляет около 12% — один из самых высоких показателей в Европе. Правительство же полагает, что принятая мера в течение пяти лет создаст от 210 до 280 тысяч рабочих мест.

За принятие законопроекта голосовала правящая коалиция: социалисты, коммунисты и «зеленые». Теперь все предприятия с количеством сотрудников свыше 20-ти обязаны ввести 35-часовую неделю к 2000 году. Предприятиям, где трудятся менее 20-ти человек, разрешено «оттянуть» исполнение закона еще на 2 года. Закон не регулирует методы его исполнения, оставляя практические задачи администрации предприятий и профсоюзам.

Михаил ГРИГОРЬЕВ

Прощай, Америка!

Экономика США переживает восьмую годовщину небывалого экономического роста. Уровень безработицы опустился ниже 5% — самого низкого показателя за последние 25 лет. Инфляция, кажется, навсегда исчезла с экономического горизонта.

Эти замечательные цифры заставляют скептиков злонамеренно искать скрытые пороки Америки: наверняка эти показатели скрывают темные пятна, не иначе как они представляют искусственный экономический рост. Многие в Европе полагают, что помимо американского незатейливо-агрессивного пути, должны существовать и другие дороги к процветанию. Упрямые факты однако приводят к выводу, что при ближайшем рассмотрении экономические показатели США выглядят еще более впечатляющими, чем издалека.

С точки зрения спроса, именно частный, а не просто «негосударственный» сектор США является двигателем, заставляющим экономику двигаться вперед. Причем «топливом» для этого двигателя является не потребительский спрос, а спрос на инвестиции. Инвестиции и экспорт США только за последний год увеличились на 10%. Американская экономика не страдает ни от дефицита капитала, ни от недостатка конкуренции.

В США, по крайней мере на сегодняшний момент, устранен дефицит бюджета. Более того, это произошло спокойно: не было применено ни одной бюджетной уловки из разряда тех, которыми пользовались многие европейские страны для достижения показателей, требуемых Маастрихтским договором для вступления в монетарный союз. Укрощение бюджетных головных болей США произошло без больших усилий: улучшение финансовых дел страны было последствием экономического роста и впечатляющего увеличения налоговых поступлений в федеральный бюджет. Конечно, как и в любой другой стране, в Америке есть свои проблемы — проблемы, связанные с демографическим развитием и старением населения. Но эти проблемы не столь драматичны и не начнут реально проявляться раньше чем, по крайней мере, через 20 лет.

Мысль о том, что ударные экономические показатели в Америке достигнуты за счет бедного населения, стара как мир. Действительно, разница в доходах жителей США на много возросла за последние 20 лет. Но даже этот показатель претерпевает изменения: начиная с середины 90-х годов, разница между богатыми и бедными в Америке не только стабилизировалась, но и уменьшилась.

В чем же секрет экономического процветания Америки? В общем и целом идеологи рыночной экономики единодушны: конкуренция трансформировала компании, правительство дало им свободу действия — и они изменились.

Можем ли мы говорить о чуде? В некоторой степени да. Это действительно «иррациональное изобилие». Инвесторы привыкли получать дивиденды в размере около 20% каждый год. Основываясь на экономическом росте прошлых лет, многие из них верят, что процветание будет вечным. Но этот бодрый оптимизм привел к явной переоценке американского фондового рынка.

Вопрос, встающий перед американцами, вкушающими прелесть «хороших времен», весьма неприятен. И если произойдут перемены, могут быть лишь два пути — крушение фондового рынка, как это было в 1987 году, или медленное и болезненное снижение, как в Японии 90-х. В сегодняшней эйфории зреют плоды завтрашнего спада экономики Америки.

Оливер БЛАНКАРД,
профессор экономики Кембриджского университета.
© Project Syndicate

Герой Амерыкі

Уладзімір АРЛОЎ

Яго звалі Тадэвушам, яе — Людвікай. Яна была дачкою гетмана Вялікага Княства Літоўскага, ён — сціплым хатнім настаўнікам французскай мовы і малявання. Ці трэба казаць, што бацька Людвікі не мог даць згоды на няроўны шлюб, і закаханыя заняліся распрацоўкаю плана ўцёкаў і таемнага вянчання. Аднак іхні план быў выкрыты...

Гісторыя адлічвала 70-я гады XVIII стагоддзя, і за выкраданне дачкі шляхціча каханку пагражаў смяротны прысуд. Так наш герой з 80 дукатамі ў кішэні апынуўся на шляху з Беларусі ў Францыю.

Сюжэт можна было б назваць дастаткова банальным, каб не адна акалічнасць: у пашпарце ў Тадэвуша стаяла вядомае нашаму чытачу прозвішча — Касцюшка.

Дарога ў Францыю яму была ўжо знаёмая. Пасля заканчэння школы манаскага ордэна піяраў у мястэчку Любешаў пад Пінскам і Варшаўскага кадэцкага корпуса нашчадак старажытнага беларускага роду Касцюшкаў пяць гадоў вучыўся ў Парыжы. Аднаго з лепшых выпускнікоў корпуса накіравалі туды дзякуючы фінансавай падтрымцы самога манарха — вялікага князя літоўскага і караля польскага Станіслава Аўгуста. Выпраўляючыся ў 1769 годзе ў французскую сталіцу, Тадэвуш меў на мэце найперш удасканаліць свае веды і здольнасці ў грамадзянскім ды ваенным будаўніцтве.

Аднак недахоп сродкаў не даў магчымасці паступіць у вайсковую школу, змусіўшы абмежавацца курсамі інжынерных навук і матэматыкі. Праўда, фартыфікацыю Касцюшка студыяваў пад кіраўніцтвам тагачасных светачаў Версальскай школы гвардыі.

Даючы Тадэвушу грошы на паездку, яшчэ адзін яго высокі апякун, князь Адам Чартарыйскі, раіў звярнуць увагу на інжынерныя дасягненні ў будаўніцтве мастоў і дарог, а таксама шлюзаў, плацін і каналаў. Лісты да князя сведчаць, што маладога афіцэра сапраўды займалі гэтыя праблемы. У прыватнасці, ён грунтоўна вывучыў перадавую галандскую тэхналогію ўзвядзення земляных умацаванняў.

Праз пяць парыжскіх гадоў капітан Касцюшка ўжо меў рэпутацыю выдатнага спецыяліста ў «сапёрных навуках», што забяспечыла яму ў будучыні бліскучыя рэкамендацыі.

Але вернемся да другога, вымушанага падарожжа нашага героя, у сэрцы якога гарэла пачуццё да Людвікі Саснкоўскай.

Закаханы ўцякач не спыняецца гэтым разам у Францыі, а выязджае на Марцініку, адкуль неўзабаве на рыбацкай шхуне трапляе ў Філадэльфію. У Паўночнай Амерыцы ідзе вайна супраць англійскага каланіяльнага панавання. У 1776 годзе наш суайчыннік атрымлівае ліцэнзію на чын палкоўніка-інжынера амерыканскай арміі, а разам з ліцэнзіяй і першы загад — спраектаваць умацаванні на рацэ Дэлавэр каля Філадэльфіі, што была асноўнай базай паўстанцаў.

За тры мілі ад горада Касцюшка перакрыў раку частаколам з бярвення і ўзвёў на беразе артылерыйскія рэдуты. Новы загад — забяспечыць фартыфікацыямі пазіцыі на рацэ Гудзон паблізу Саратогі. Ваенныя гісторыкі ЗША сцвярджаюць, што менавіта абарончых збудаванні Тадэвуша Касцюшкі сталіся заруКаю бліскучай перамогі пры Саратозе, дзе шэсць тысячаў салдатаў і афіцэраў англійскага экспедыцыйнага корпуса здаліся ў палон. Вынікам гэтага было, сярод усяго іншага, і афіцыйнае прызнанне Злучаных Штатаў Францыяй.

Да таленавітага фартыфікатара прыйшла слава. Джордж Вашынгтон даручае яму будаўніцтва Вест-Пойнцкіх умацаванняў. У пасланні Кангрэсу галоўнакамандуючы рэспубліканцаў і будучы прэзідэнт піша пра Касцюшку: «Ён з'яўляецца чалавекам навукі і найвышэйшых якасцяў».

Паводле яго праекта ўзводзяцца сама цытадэль, чатыры форты і сем рэдутаў. Фартэцыя з яе трохтысячным гарнізонам і грознай артылерыяй атрымлівае назву «брамы» Амерыкі. Яна сапраўды стала самай непрыступнай на кантыненце. Англічане не толькі не адважыліся на штурм Вест-Пойнта, але і не здолелі абмінуць яго па Гудзоне, бо раку «замкнуў» спраектаваны Касцюшкам 450-метровы ланцуг.

Тадэвуш Касцюшка ў мундзіры генерала. Партрэт пачатку 90-х гадоў XVIII стагоддзя.

Ордэн Цынцыната.

Помнік Касцюшку ў Вашынгтоне.

Пазней у Вест-Пойнце была заснаваная славутая ваенная Акадэмія, а ў 1830 годзе ў ёй адчынілі помнік будаўніку цытадэлі. Яшчэ адзін манумент нашаму суайчынніку ўрачыста адкрылі ў 1910 г. у Вашынгтоне.

Разам з паўднёвай арміяй рэспубліканцаў на чале з генералам Грынам Касцюшка прайшоў паўтары тысячы міляў — будаваў масты, дарогі і форты, наводзіў пантонныя пераправы, а нярэдка непасрэдна ўдзельнічаў у баях як палявы камандзір. Вайну ён закончыў у бітве за Чарльстон у Паўднёвай Караліне, дзе ў барацьбе за незалежнасць амерыканцы паставілі пераможную кропку.

У кастрычніку 1783 года Кангрэс надаў Тадэвушу Касцюшку званне брыгаднага генерала, а таксама выдаў пастанову на права атрымаць прэмію памерам 12.280 долараў, з якіх герой, зрэшты, рэальна змог атрымаць усяго 736. У ліку ўсяго трох іншаземцаў ён быў прыняты ў Таварыства Цынцыната, што аб'ядноўвала найвядомейшых удзельнікаў вайны за незалежнасць. Ордэн Цынцыната Касцюшку ўручаў сам Джордж Вашынгтон. У дадатак да ўзнагароды наш суайчыннік атрымаў амерыканскае грамадзянства, зямельны надзел і пажыццёвую пенсію.

Амаль усю заробленую за гады інжынернай службы маёмасць генерал перадаў паводле запавета свайму сябру, аўтару Дэкларацыі незалежнасці Злучаных Штатаў Амерыкі Томасу Джэферсану. Той атрымаў даручэнне выкарыстаць грошы на выкуп неграў-рабоў.

На радзіму Касцюшка вярнуўся не багацейшым, чым у дні сваіх сустрэчаў з Людвікай. У войсках Рэчы Паспалітай, якая ўжо перажыла першы падзел, месца для першакласнага ваеннага інжынера не знайшлося. На доўгія пяць гадоў ён мусіў пасяліцца ў родавым маёнтку ў вёсцы Сяхновічы пад Кобрынам.

На календары быў 1784-ты.

Праз дзесяць гадоў рэспубліканскія ідэалы натхняць сэрца генерала Касцюшкі, і ён стане на чале паўстанцкіх палкоў, што прынясе яму славу нацыянальнага героя Беларусі і Польшчы.

Даты і лёсы

22 траўня

1892. Адкрылася цэнтральная лінія мінскай конкі ад Брэсцкага вакзала да Саборнай плошчы. Вагон, які змяшчаў 20—30 пасажыраў, цягнулі па рэйках 3 коні з сярэдняй хуткасцю 5 км у гадзіну.

1908. Браты Райт запатэнтавалі першы самалёт.

1943. Карнікі знішчылі разам з жыхарамі вёску Шунеўка ў Докшыцкім раёне.

1962. Пачаў дзейнічаць першы ў Беларусі атамны рэактар Інстытута энергетыкі Акадэміі навук.

1972. У Савецкі Саюз упершыню прыбыў з візітам прэзідэнт ЗША. Рычард Ніксан і Леанід Брэжнеў падпісалі шэраг дакументаў, накіраваных на зніжэнне рызыкі тэрмаядзернай вайны. У гэты ж дзень у 1973 г. Ніксан у Сенаце ЗША прызнаў, што меў дачыненне да Уотэргейцкага скандалу (падчас выбарчай кампаніі людзі Ніксана падслухоўвалі апанентаў), і ў выніку быў вымушаны пайсці ў адстаўку.

1987. 30-гадовы канадзец Рык Хансен вярнуўся дадому з незвычайнага падарожжа: усю планету ён аб'ехаў у інвалідным крэсле. За 26 месяцаў Хансен праехаў больш за 46 тыс. км па дарогах 34 краінаў на чатырох кантынентах.

23 траўня

1945. Паконччыў з сабой (атруціўся) Генрых Гімлер — міністр унутраных справаў ва ўрадзе Гітлера.

1987. У СССР спынілася глушэнне радыёстанцыяў «Свабода», «Голас Амерыкі» ды іншых «варожых галасоў».

1988. Ля берагоў вострава Маўрыкій адбылася першая рэгістрацыя шлюбу пад вадой. Турысты Флемінг Кох і Ніна Толгард з Даніі пакляліся ў вернасці адно аднаму з дапамогай жэстаў. Зарэгістраваў шлюб чыноўнік тамтэйшага ЗАГСа, які сядзеў у празрыстай падводнай лодцы.

1995. З фасадаў Дома ўрада і прэзідэнцкай адміністрацыі ўлады знялі нацыянальны герб «Пагоня».

(Працяг на стар.8)

Кветкі Максіму

У панядзелак, 25 траўня а 12-й гадзіне прыхільнікі творчасці М.Багдановіча збяруцца ля помніка паэту каля Опернага тэатра ў Мінску, каб ускласці кветкі і ўшанаваць памяць песняра «чыстае красы».

У маі 1917 года газета «Вольная Беларусь» пісала: *«Плач, бедная маці Беларусь... Лій слёзы — нядоля агарнула цябе... Ты страціла аднаго з найлепшых сыноў тваіх... Памёр адзінокі, на чужыне, у Ялце, на беразе мора, дзе лячыўся ад сухотаў. Шмат ты ад яго спадзявалася, бедная Беларусь. Праўда, шмат ён і зрабіў, але мог яшчэ зрабіць болей».*

Мінуў 81 год з таго дня, калі скончылася зямное жыццё паэта, але смерць яго застаецца сапраўднай трагедыяй для беларусаў. Жаль агортвае пры адной толькі думцы аб заўчасна абарваным маладым жыцці, аб нязддзейсненых спадзяваннях і задумах. 25 траўня — дзень смерці Максіма. Дзень, калі ўзгадваюць пра трагічны лёс маладога паэта і ўсёй нашай Бацькаўшчыны.

А 14-й гадзіне ў Святапетрапаўлаўскім саборы (Екацярынінская царква на Нямізе) адбудзецца памінальная набажэнства.

П.К.

АФІША

Будні ў Пецярбургу, прэм'ера – у Мінску

Вядомы беларускі рэжысёр Мікалай Пінігін цяпер жыве ў Пецярбургу і працуе ў славутым Вялікім драматычным тэатры. Аднак 26 траўня на сцэне тэатра імя Янкі Купалы, дзе М.Пінігін яшчэ нядаўна працаваў, ён прапануе ўвазе мінскай публікі сваю новую работу пад ёмістай назвай *ART*. Як паведамілі ў тэатры, купалаўцы не маюць да прэм'еры ніякага дачынення — хіба што прадставілі былому калегу сцэнічную пляцоўку. «Душой» пастаноўкі з'яўляецца Ігар Забара, акцёр і нядаўні мастацкі кіраўнік мінскага Малога тэатра. Нягледзячы на тое, што ніводзін з нашых тэатраў не прызнае спектакль «сваім», пастаноўка абяцае быць цікавай: у ёй удзельнічаюць В.Манаеў, А.Голуб, С.Жураўель, а мастацкае афармленне стварыў З.Марголін — вядомы тэатральны мастак і пастаянны партнёр М.Пінігіна.

ТЭАТРЫ

Працягваецца гастролі ў Мінску Гомельскага абласнога драматычнага тэатра. 22 і 28 траўня гомельцы пакажуць камедыю паводле твораў Францызы Сагана «Пацалуйце мяне, Генры», 23 і 27 траўня пройдзе легкадумная, як абяцаюць афішы, імпрэза «Чыё дзіця ў сакваяжы?», 24-га можна пабачыць п'есу аб тым, як акцёры спрабавалі змяніць жыццё да лепшага — «Карнавал Параклета», 25-га гомельскі тэатр прапануе сваю версію «Леса» Астроўскага, а 26-га пройдзе «Фрэдзі» — камедыя «з паліцэйскага жыцця».

Тэатр оперы і балета прапануе 22 траўня пабачыць балет «Карсар», 23-га пройдзе опера «Травіята», 24-га — дзіцячая опера «Чароўная музыка» (раніца) і балет «Шчаўкунок» (вечар), 27-га — балет «Страсці», 28-га — опера «Князь Ігар». У Тэатры музычнай камедыі можна пабачыць 22 і 26 траўня «Вясёлую ўдаву», 23-га — «Капялюш Напалеона», 24-га раніцай пройдзе «Стойкі алавяны жаўнерык», увечары — «Марыца», 27-га — «Дарагая Памэла».

Тэатр імя Янкі Купалы запрашае 24 траўня на «Паўлінку» (11:30 і 19:00), 25-га можна пабачыць «Памінальную малітву», а 27 і 28 траўня на купалаўскай сцэне «Ідылія». Маладзёжны тэатр прапануе 22 траўня «Сакрэт Шахразады», 23 і 28 траўня — «Што такое каханне», 26-га — «Я хачу быць каханай», 27-га — «Яго сны». На «Вольнай сцэне» можна пабачыць «Рычарда» (22 траўня), «Паваліўся нехта» (24 і 28 траўня) і «Узлёт Артура Уі» (26 траўня). Малы тэатр запрашае 27 траўня паглядзець «Камедыю» (спектакль пройдзе на сцэне Дома афіцэраў).

КАНЦЭРТЫ

У касцёле св.Сымона і Алены 23 траўня адбудзецца чарговы канцэрт Мінскага сімфанічнага аркестра «Калегіум-музыкум», у якім таксама прыме ўдзел хор кафедральнага сабора г.Грац (Аўстрыя). Праграма складаецца з «Каранацыйнай месы» Моцарта, а таксама твораў Бізэ, Брукнера, Брамса, Штраўса. Пачатак а 16-й гадзіне, квіткі каштуюць 100—130 тысячаў рублёў.

Зала Камернай музыкі запрашае 23 траўня на канцэрт камернай музыкі (Бетховен, Гумель, Шуберт), 26-га тут выступіць з рамансамі С.Рахманінава народная артыстка СССР Святлана Данілюк (меца-сапрана), 28-га ў камернай зале будзе гучаць гітара, выканаўца — Уладзімір Захараў (Гродна), у канцэрце таксама возьме ўдзел Ансамбль салістаў Гродзенскай капэлы.

У Канцэртнай зале філармоніі адбудуцца выступленні двух цікавых дзіцячых калектываў з Мінска — 23 траўня тут будзе спяваць Капэла хлопчыкаў Рэспубліканская музычнага каледжа, а 24-га Нацыянальны цэнтр творчасці дзяцей і моладзі прадставіць свой узорны ансамбль «Зорачка».

25 траўня ў Канцэртнай зале філармоніі ў выкананні Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Беларусі прагучаць 6-я сімфонія Чайкоўскага і Канцэрт № 2 для фартэпіяна з аркестрам Рахманінава. Саліст — Цімур Сергеенія.

ГАСТРОЛІ

У Доме афіцэраў 26 траўня выступіць вядомы майстар аўтарскай песні Алег Міцяеў. Кошт квіткоў — 150—300 тысячаў рублёў, пачатак а 19-й гадзіне.

27 траўня Уладзімір Прасняко̂ў прыедзе ў Мінск, каб праспяваць свае лепшыя песні ў Канцэртнай зале філармоніі. Ягоная праграма называецца «Адчыненае акно», пачатак — а 19-й гадзіне, кошт квіткоў — ад 600 тысячаў да 3 мільёнаў рублёў.

У Мінскім цырку 28 траўня адбудзецца канцэрт рок-гурта «Сектар Газа». Разам з расіянамі будуць выступаць любімчыкі мінскіх клубных заўзятараў — «НейраДзюбель». Квіткі каштуюць 200 тысячаў рублёў, пачатак таксама а 19-й гадзіне.

28 траўня ў Канцэртнай зале філармоніі будуць іграць славутыя «Віртуозы Масквы» на чале з самім Уладзімірам Співаковым. У праграме — два канцэрты Баха і сімфанічная паэма Шуберта-Малера «Дзяўчына і смерць». Пачатак а 19-й гадзіне, квіткі каштуюць ад 400 тысячаў да 2 мільёнаў рублёў.

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

ПАНЯДЗЕЛАК
25 траўня

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00 Резонанс. 08.50 Телебарометр. 09.05 «Сегодня с вами...» Главный редактор журнала «Беларусь» А.Шебалин. 09.40 Премьера песни. 09.55 Мультфильм. 10.10 Здоровье. Тележурнал. 10.40, 18.20 «Дела судейские». 11.35 Бездельник. 12.05 Теленавигатор. 12.25 «А музыка звучит...» 13.00, 15.00, 18.00, 00.15 Новости. 13.15 «Государственная граница». Х/ф. 14.30 Параграф. 15.15 Видеокурс французского языка. 15.45 ТВ-школе. Изобразительное искусство. 4-й класс. 16.05 Мультфильм. 16.25 Регион. 17.00 Концертный сезон. 17.30 Гости в дом. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.20 «Сегодня с вами...» Генеральный директор концерна «Белресурсы» Ю.Астапченко. 19.55 «Для вас поет душа поэта». 20.00 «Морской бой». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Отступник». 1-я с. 23.45 Третий тайм. 00.30 «Футбол-98. На пути к чемпионату мира».

ОРТ

17.00, 00.10 Новости. 17.20 «Роковое наследство». 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 18.30 Угадай мелодию. 19.00 «Мы». 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.40 «Горец». Х/ф. 21.45 «Серебряный шар». 22.30 «Час волка». Х/ф. 00.20 Чемпионат Франции по теннису.

РОССИЯ

13.00, 16.00, 19.00, 22.35 Вести. 13.35 «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим». 14.30 «Маленький бродяга». 15.00 «Фрам — полярный медведь». 16.30 «Это Москва». 16.55 Прогноз погоды. 17.00 Ваши любимые мелодии. 17.15 Кроссворд. 17.45 «Трое в лодке, не считая собаки». 1-я с. 19.25 Подробности. 19.45 «Санта-Барбара». 20.50 «На предельной скорости». Х/ф. 22.55 Дежурная часть. 23.10 Сиреневый туман. 23.50 Автошоу.

КУЛЬТУРА

07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 «Проданный смех». 1-я с. 08.35 «Любимый огород». 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 «Старое танго». 09.35 «Сокровища Петербурга». 09.45 «Парадоксы истории». 10.15 Петербургский гурмэ. 10.30 Консилиум. 11.05 «Из музыкальных фондов». 11.30 Программа передач. 11.35 Спектакль «Вечерний свет». Ч.1-я. 13.15 «Без визы». 13.25 «Живое дерево ремесел». 13.30 А.Брукнер. Симфония № 7 «Романтическая». 14.35 Мультфильм. 14.45 Вместе с Фафалей. 15.05 «Школьный учитель». Х/ф. 15.55 «Лукоморье». 16.15 Вижу цель. 16.45 Компьютер. 17.05 «2003». К 300-летию Санкт-Петербурга. 17.15 Международное обозрение. 17.45 «Сокровища Петербурга». 18.00 Док. фильмы. 18.40 «Счастливцевы и Несчастливцевы...» Фестиваль в Доме Островского. 19.20 Зажгите свечи. 19.50 Чудо-сказка. 20.05 «Завещание XX века». 20.45 После новостей... 21.05 «Фонтамара». 1-я с. 22.05 «Ниоткуда с любовью». 22.50 Музыкальный экспромт. 23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Крутой Уокер». 09.10 Вчера в «Итогах». 10.10 «Итого». 10.25 Итоги. Ночной разговор. 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Погода. 11.25 «Старый телевизор». 13.20 «Танец на площадке». Х/ф. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Жизнь и любовь Оскара Уайльда». Ч.1-я. 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Широкое Саргассово море». Х/ф. 22.40 Сегоднячко. 23.15 Сегодня в полночь. 23.40 Синемания.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Претендент». 10.05 «Инкогнито из Петербурга». 11.35 «Мертвые души». 5-я с. 13.00 «Пирогов». 14.30 «Рудин». 16.00, 18.05 КиНовости. 16.10 «Леночка и виноград». 17.00 «12 стульев». 18.15 «Близнецы». 19.35 «Претендент». 2-я с. 20.45 «Избранные». 2 серии. 22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. 09.35 «Другая сторона рая». 2-я с. 10.30, 22.35 «Марни». 12.35, 119.20 КиНовости. 12.45 «Несколько хороших парней». Д-13. 15.00 «Части тела». 16.45 «Без пощады». Д-17. 18.30 «Судебный процесс». 6-я с. 19.30 «Вестсайдский вальс». 21.05 «Жертва красоты». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00 Итоги. Спорт. 06.30 Уроки настольного тенниса. 06.45, 11.10 Аэробика. 07.10 Шахматы. 07.40 Большой ринг. 08.55, 18.00 Хоккей. Кубок Стэнли. 11.00, 14.00, 20.00, 23.00 Новости. 11.35 Звезды мирового спорта. 11.55, 20.15 Теннис. Чемпионат Франции. 20.10 Программа передач. 23.10 Железный фактор. 23.40 Power Week. Неделя НХЛ.

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00 Жизнь за бугром. 12.00 «Терем-хит-парад». 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ

18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу». Х/ф. 20.00 Аэробика. 20.30 «Динозаврик Динк». 20.40 Автомобили и запчасти. 20.45 Музыка на телеканале. Gary Moore. 21.45 Телемагазин. 22.10 Видеотовары. 22.15 «Неисправимый». Х/ф.

АЎТОРАК
26 траўня

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 17.45, 23.55 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Генеральный директор концерна «Белресурсы» Ю.Астапченко. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 ТВ — школе. Изобразительное искусство. 4-й класс. 09.25 «Все дело в шляпе». 09.55 Мультфильм. 10.10 Автопарк. 10.20 «Приглашение». 11.15 Туробъектив. 11.35 Сельчане. 12.00 «Между прошлым и будущим». К 70-летию Национальной Академии наук Беларуси. 12.25 Акколада. 13.15 Творческий портрет заслуженной артистки Беларуси Т.Николаевой. 14.25 Музыкальный антракт. 14.35 «Макаенка, 9». 15.10 «Куда пойти учиться?» 15.25 «Острожник и розы». Телеочерк. 15.55 Уроки Н.Новожиловой. 16.25 Многоголосие. 16.55 Футбол. Кубок Беларуси.»Динамо» (Минск) — «Локомотив-96» (Витебск). 18.50 «Пленэр. Время раздумий». Д/ф. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.20 «Сегодня с вами...» Ректор Белорусского государственного педагогического университета Л.Тихонов. 20.05 Музыка без границ. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Отступник». 2-я с. 23.35 Международные спортивные новости. 00.10 КВН.

ОРТ

17.00, 23.40 Новости. 17.20 «Роковое наследство». 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 18.30 Угадай мелодию. 19.00 «Тема». 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.40 «Воры в законе». Х/ф. 22.35 «Женские истории». 23.05 Чемпионат Франции по теннису. 23.50 Программа передач.

РОССИЯ

13.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 13.35 «Ночь нежна». Х/ф. 14.35 «Маленький бродяга». 15.05 «Фрам — полярный медведь». 16.30 «Это Москва». 16.55 Прогноз погоды. 17.00 Ваши любимые мелодии. 17.15 Любовь с первого взгляда. 17.45 «Трое в лодке, не считая собаки». Х/ф. 2-я с. 19.25 Подробности. 19.45 «Санта-Барбара». 20.45 «Петербургские тайны». 21.50 «Пси фактор». 23.05 Дежурная часть. 23.20 Звуковая дорожка. 00.15 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 «Фонтамара». Х/ф. 1-я с. 08.25 Книжный кладезь. 08.40 Сокровища Петербурга. 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 Док. фильмы. 09.45 «Поэтические позвонки». 10.00 «Счастливцевы и Несчастливцевы...» Фестиваль в Доме Островского. 10.40 Романсиада-98. 11.05 «Сад искусств». 11.30 Программа передач. 11.35 Спектакль «Вечерний свет». Ч.2-я. 12.40 «Без визы». 12.45 «Как крот штанишки нашел». 13.15, 13.45 «Любимый город может спать спокойно». 13.40 «Живое дерево ремесел». 14.10 Ноу хау. 14.25 Я садовником родился. 14.40 «Клавир». 15.05 «Школьный учитель». 15.55 «Лукоморье». 16.15 «Кто там...» 16.45 Компьютер. 17.05 «2003». 17.10 «Русская усадьба». 17.35 Театральная провинция? 18.00 «Размышления под музыку». 18.25 Док. фильмы. 19.50 Чудо-сказка. 20.05 «Завещание XX века». 20.45 После новостей... 21.05 «Фонтамара». Х/ф. 2-я с. 22.00 «Жить, чтобы удивляться». 22.45 «Музыкальный экспромт». 23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Крутой Уокер». 09.15 «Чистосердечное признание». 09.35 «Русский век». 10.00 «Криминальная Россия. Современные хроники». 10.30 «Я и моя собака». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Погода. 11.25 «Старый телевизор». 13.20 «Безумный день у матушки». Х/ф. 14.40 «Дикая природа». 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Жизнь и любовь Оскара Уайльда». Ч.2-я. 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Семейный отпуск». Х/ф. 22.40 Сегоднячко. 23.15 Сегодня в полночь. 23.40 «Сумерки». 00.05 Хоккей. Кубок Стэнли.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00, 19.45 «Претендент». 2-я и 3-я с. 10.15 «Рудин». 11.45 «Близнецы». 13.10, 17.00 «12 стульев». 14.10, 18.05 КиНовости. 14.20 «Звездопад». 15.50 «Начни сначала». 18.15 «Истребители». 21.10 «Семь дней после убийства». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.15 «Судебный процесс». 6-я и 7-я с. 10.25, 21.35 Календарь «Мира кино». Джон Уэйн. 10.30 «Вестсайдский вальс». 12.00 «И спустился ворон...» Д-13. 13.50 «Жертва красоты». Д-17. 15.20, 23.15 «Остров». Д-17. 18.10 «Никогда не сдавайся». Д-17. 19.50 КиНовости. 20.00 «С ребенком будет шестеро». 21.40 «Возвращение Джека-потрошителя». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.00 Новости. 06.10 Уроки волейбола. 06.25, 11.10 Аэробика. 06.50 «Железный фактор». 07.20 Конный спорт. 08.55, 18.00 Хоккей. Кубок Стэнли. 11.55, 20.15 Теннис. Чемпионат Франции. 17.40, 23.40 «Спорт и...» 20.10 Программа передач. 23.10 Шахматы. 00.00 Баскетбольное обозрение NBA..

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 12.00 «Русский час» с гостем в студии.

8-Й КАНАЛ

18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу». Х/ф. 20.00 Док. фильм. 20.30 «Динозаврик Динк». 20.40 Отдых и туризм. 20.45 «История бедной девочки». Х/ф. 22.00 Телемагазин. 22.05 «Кодекс силы». Х/ф.

СЕРАДА
27 траўня

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.50 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Ректор Белорусского государственного педагогического университета Л.Тихонов. 08.55 Потребительская корзина. 09.15 «Земля кладов». 09.40 Компьютерный полигон. 10.00 Многоголосие. 10.35, 18.20 «Дела судейские». 11.25 Видимо-невидимо. 12.25 «А музыка звучит...» 13.15 «Государственная граница». Х/ф. 14.30 Крок. 15.15 Видеокурс французского языка. 15.45 Мультфильмы. 16.10 «Певчее поле». 16.30 «Пограничье». 17.00 Монолог. 17.30 Судьба моя и надежда. 19.10 Белорусский хит-парад. 19.15 «Сегодня с вами...» Директор Национальной библиотеки Беларуси Г.Олейник. 19.50 «Для вас поет душа поэта». 19.55 Королевская охота. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Эймос и Эндрю». Х/ф. 00.05 Темная комната. 00.30 Конный спорт.

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 Новости. 08.15, 17.20 «Роковое наследство». 09.00 «Тема». 09.45 В мире животных. 10.25 «Джентльмен-шоу». 11.15 «Вместе». 14.20 «Мой домашний дракон». 14.45 «Классная компания». 15.15 Зов джунглей. 15.40 «Пещера Золотой розы». 16.10 «...До шестнадцати и старше». 16.30 «Вокруг света». 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 18.30 «Золотая лихорадка». 19.10 Человек и закон. 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.45 Футбол. Сборная Польши — сборная России. 22.50 «Ошибка в энциклопедии, или Запрещенный полет». 23.35 Чемпионат Франции по теннису. 00.10 Программа передач.

РОССИЯ

06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары — почтой. 07.20 Медицинский вестник. 07.30 Деньги. 07.45 Графоман. 07.55 Православный календарь. 08.00 «Городок». 08.30 Подиум д'арт. 09.05, 19.45 «Санта-Барбара». 13.35 «Ночь нежна». Х/ф. 14.35 «Маленький бродяга». 15.05 «Фрам — полярный медведь». 16.35 Кроссворд. 17.00 Прогноз погоды. 17.05 «Атлантический вал». Х/ф. 19.25 Подробности. 20.45 «Петербургские тайны». 21.45 «Агата Кристи. Пуаро». 23.05 Дежурная часть. 23.20 Живая коллекция. 00.15 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 «Фонтамара». Х/ф. 2-я с. 08.20 «Вариант к портрету». 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 Док. фильмы. 10.05 «Карильон». Конкурс звонарей в Бельгии. 10.35 Русская усадьба. 11.05 Не только о театре. 11.30 Программа передач. 11.35 «Путешествие к Чехову». Фильм 1-й. 12.45 «Без визы». 13.15 Образ жизни. 13.40 «Живое дерево ремесел». 13.45 Фантазии на тему Кшесинской. 14.45 Вместе с Фафалей. 15.05 К юбилею великого поэта. «...И обо мне вспомянет». 15.45 «Лукоморье». 16.05 Аве Мария. 16.45 Компьютер. 17.05 «2003». 17.10 Академия спорта. 17.30 Кинофестиваль стран СНГ в Баку. 18.00 «Новый домострой». 18.25 «Романсиада-98». 18.45 «Московский Кремль. Девять веков». Д/ф. 19.15 Чудо-сказка. 19.50 Остров А.Сокурова. 20.45 После новостей... 21.05 «Фонтамара». Х/ф. 3-я с. 22.00 «Что нас волнует больше вина». 22.30 «Культтовары». 23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Крутой Уокер». 09.15 Полицейские будни. 09.30 Герой дня без галстука. 10.00 Своя игра. 10.30 Куклы. 10.40 «Среда». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Погода. 11.25 «Старый телевизор». 13.20 «Настя». Х/ф. 14.45 «Дикая природа». 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Самые громкие преступления XX века». Д/ф. 1-я с. 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Мишень-полицейский». Х/ф. 22.40 Сегоднячко. 23.15 Сегодня в полночь. 23.40 «Экзотика». Х/ф.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Претендент». 3-я с. 10.25 «Истребители». 12.00 «Начни сначала». 13.10, 17.00 «12 стульев». 2-я и 3-я с. 14.15, 18.20 КиНовости. 14.25 «Нас венчали не в церкви». 15.45 «Фокусник». 18.30 «С тобой и без тебя». 19.55 «Мираж». 21.05 «Шанхай». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.15 «Судебный процесс». 7-я и 8-я с. 10.30, 18.10 «Плащ и кинжал». Д-13. 12.10, 19.50 КиНовости. 12.20 «Возвращение Джека-потрошителя». Д-17. 13.55 «С ребенком будет шестеро». 15.30 «Никогда не сдавайся». Д-17. 20.00 «Белые львы». С. 21.35 «Лиза и призраки». Д-17. 23.00 Викторина «Угадай кино».

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.00 Новости. 06.10 Уроки бодибилдинга. 06.25, 11.10 Аэробика. 06.50, 23.10 Шахматы. 07.20 Конный спорт. 09.00, 18.00 Хоккей. Кубок Стэнли. 11.35 «Спорт и...» 11.55, 20.15 Теннис. Чемпионат Франции. 20.10 Программа передач. 23.40 «Гольф».

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 21.00 Жизнь за бугром.

8-Й КАНАЛ

18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу». Х/ф. 20.00 Аэробика. 20.30 «Динозаврик Динк». 20.40 «История бедной девочки». Х/ф. 21.45 Формула безопасности. 22.10 Медицина и здоровье. 22.15 «Загадочный пассажир». Х/ф.

ЧАЦВЕР
28 траўня

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 00.10 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Директор Национальной библиотеки Беларуси Г.Олейник. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 Усадьба. 09.30 «Телебом». 10.30, 18.20 «Дела судейские». 11.20 Королевская охота. 12.00 Гости в дом. 12.25 «Бархатный сезон». 13.15 «Государственная граница». Х/ф. 14.25 Музыкальный салон. 15.15 Навстречу. Детской музыкальной школе № 5 Минска — 40 лет. 15.55 «Куда пойти учиться?» 16.20 Родовод. 17.00 Четвертое измерение. 17.25 Концертный сезон. 19.10 Слово Митрополита Филарета на праздник Вознесения Господнего. 19.20 «Сегодня с вами...» Директор центра заказного оборудования БГУ Д.Сагайдак. 19.55 Белорусский хит-парад. 20.00 Сделано в Беларуси. 20.15 Криминальная хроника. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Проект «Альфа». Х/ф. 23.40 «Крок». 00.25 Акколада. 00.55 «Футбол-98. На пути к чемпионату мира».

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости. 08.15, 17.20 «Роковое наследство». 09.00 Человек и закон. 09.35 Пока все дома. 10.20 Домашняя библиотека. 10.25, 18.30 «Эти забавные животные». 11.15 «Вместе». 14.20 «Невероятные приключения Джонни Квеста». 14.45 «Классная компания». 15.15 Волшебный мир, или Синема. 15.40 «Пещера Золотой розы». 16.10 «...До шестнадцати и старше». 16.30 «Вокруг света». 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 19.05 Клуб «Белый попугай». 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.40 «Караван смерти». Х/ф. 22.20 «В поисках пропавших сокровищ». Х/ф. 22.50 «Солнце мое». Концерт Т.Овсиенко. 23.45 Чемпионат Франции по теннису. 00.20 Программа передач.

РОССИЯ

06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары — почтой. 07.20 Мир здоровья. 07.30 Деньги. 07.45 Графоман. 07.55 Православный календарь. 08.05 Вовремя. 08.35 Сам себе режиссер. 09.05, 19.45 «Санта-Барбара». 13.35 «Ночь нежна». Х/ф. 14.35 «Маленький бродяга». 15.05 «Фрам — полярный медведь». 16.30 «Это Москва». 16.45 На дорогах России. 16.55 Прогноз погоды. 17.05 Любовь с первого взгляда. 17.35 «В моей смерти прошу винить Клаву К.» Х/ф. 19.25 Подробности. 19.45 Концерт, посвященный Дню пограничника. 21.50 «Притворщик». 23.05 Дежурная часть. 23.20 Лучшие игры НБА. 00.00 «Убийца». Х/ф. 01.15 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 «Фонтамара». Х/ф. 3-я с. 08.20 «Музыка из Петербурга». 09.00, 11.00. 15.00, 17.00 Новости. 09.05 Академия спорта. 09.25 Театральная провинция? 09.50 Кинофестиваль стран СНГ в Баку. 10.20 «...И обо мне вспомянет». Потомки Пушкина в Англии. 11.05 Галерея. 11.30 Программа передач. 11.35 «Путешествие к Чехову». Ф.2-й. 12.45 Музыкальный экспромт. 12.55 «Живое дерево ремесел». 13.15 «Фантазии Фарятьева». Х/ф. 1-я с. 14.25 «Парижские диалоги». 15.05 «Дом, где согреваются сердца». 15.50 «Лукоморье». 16.10 «Время, портреты, судьбы». 16.30 «Поэтические позвонки». 16.45 Компьютер. 17.05 «2003». 17.10 Из жизни театрального Петербурга. 18.00 Новое кино. 18.25 Гончар из деревни Распопово. 18.40, 20.45 Избранное. 19.15 Чудо-сказка. 19.50 Избранное. 21.10 «Фонтамара». Х/ф. 4-я с. 22.05 «Павел и Ляля. Иерусалимский романс». Д/ф. 22.40 С именем Чайковского. 23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Крутой Уокер». 09.15 «Ключи от форта Байяр». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Погода. 11.25 «Старый телевизор». 13.20 «Иван Федоров». 1-я с. 14.40 «Дикая природа». 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Самые громкие преступления XX века». Д/ф. 2-я с. 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Хоккейный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Любовь и голуби». Х/ф. 22.40 Сегоднячко. 23.15 Сегодня в полночь. 23.40 Баскетбол. 23.55 «Отель «Люкс». Х/ф.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00, 20.00 «Мираж». 1-я и 2-я с. 10.10 «С тобой и без тебя». 11.35, 17.00 «12 стульев». 3-я и 4-я с. 12.55 «Незваный друг». 14.20, 19.50 КиНовости. 14.30 «Вам и не снилось...» 15.55 «Зося». 18.20 «Возвращение «Святого Луки». 21.10 «Выйти замуж за капитана». 22.35 Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.05 «Судебный процесс». 8-я и 9-я с. 10.30 Фильм-загадка. 12.05 «Лиза и призраки». Д-17. 13.30, 19.35 КиНовости. 13.40 «Белые львы». С. 15.15 «Мария: правдивая история». Д-13. 18.00 «Между двумя любимыми». Д-17. 19.45 «Берни». Д-17. 21.10 «Бандит». 22.45 «Принцип одержимости». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00, 10.55, 14.00, 20.00, 22.30 Новости. 06.10 Уроки настольного тенниса. 06.25, 11.05 Аэробика. 06.50 Конный спорт. 08.35 Шахматы. 09.05 Футбол. Чемпионат Бразилии. 11.30 «Гольф». 11.55 Теннис. Чемпионат Франции. В перерыве: 20.10 Программа передач. 21.30 «Мир скорости». 22.00 Футбол. Чемпионаты стран Латинской Америки. 22.40 Художественная гимнастика.

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00 Жизнь за бугром. 10.45, 16.45, 22.45 Культурные новости. 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ

18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу». 20.00 Новости «К-видео». 20.30 «Динозаврик Динк». 20.40 Медицина и здоровье. 20.45 «История бедной девочки». 21.40 Телемагазин. 21.45 «Афера». Х/ф.

ПЯТНІЦА
29 траўня

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 00.10 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Начальник управления учреждений культуры и народного творчества Министерства культуры РБ Т.Стружецкий. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 Переход. 09.30 Судьба моя и надежда. 09.55 «А.Мицкевич в «Пушкинском Доме». 10.35, 18.20 «Дела судейские». 11.25 Зорная ростань. 12.00 Телевизионный Дом кино. 12.30 «А музыка звучит...» 13.15 «Государственная граница». Х/ф. 14.30 Окружающая среда. 15.15 Видеокурс французского языка. 15.45 «Куда пойти учиться?» 16.05 Белорусский меридиан. 16.25 «В согласии с природой». 17.00 Уроки Н.Новожиловой. 17.30 «Родительский дом». Д/ф. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.25 «Сегодня с вами...» Лауреат Государственной премии Беларуси композитор В.Курьян. 20.00 «Для вас поет душа поэта». 20.05 Бездельник. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться — не грех». 22.15 «Ночь над городом». Х/ф. 24.00 Автопарк. 00.25 По страницам фестиваля «Белорусская музыкальная осень».

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 00.10 Новости. 08.15, 17.20 «Роковое наследство». 09.05 Клуб путешественников. 09.55 Смак. 10.15 Домашняя библиотека. 10.25 «Играй, гармонь любимая!» 11.15 «Вместе». 14.20 «Город мастеров». Х/ф. 15.55 «Улица Сезам». 16.25 «Чердачок Фруттис». 18.05 Погода. 18.10 Здоровье. 18.45 «Поле чудес». 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.40, 22.55 «Десять негритят». Х/ф. 1-я и 2-я с. 22.05 Взгляд. 00.25 Чемпионат Франции по теннису. 01.30 Программа передач.

РОССИЯ

06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары — почтой. 07.20 «Стронг» представляет. 07.30 Деньги. 07.45 Графоман. 07.55 Православный календарь. 08.00 «Гуфи-геймс». Спортивные соревнования. 08.25 «Фантастическая история». Х/ф. 09.30 «Бродвей нашей юности». Д/ф. 13.35 «Ночь нежна». 14.25 Ваши любимые мелодии. 14.35 «Маленький бродяга». 15.05 «Фрам — полярный медведь». 16.30 «Это Москва». 16.45 Кроссворд. 17.10 «Печки-лавочки». Х/ф. 19.25 Подробности. 19.45 «Санта-Барбара». 20.45 Сам себе режиссер. 21.15 Маски-шоу. 21.55 «Фиеста». Х/ф. 00.10 Дежурная часть. 00.25 Праздник спорта на стадионе «Динамо». 01.20 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.05 Новости культуры. 07.25 «Фонтамара». Х/ф. 4-я с. 08.20 Музыкальный экспромт. 08.30 Международное обозрение. 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 Из жизни театрального Петербурга. 09.55 В честь русского балета. 11.05 «Красуйся, град Петра». 11.30 Программа передач. 11.35 «Путешествие к Чехову». 12.35 «Это было в сердце моем...» 13.15 «Фантазии Фарятьева». Х/ф. 2-я с. 14.30 Кредо. 14.45 Вместе с Фафалей. 15.05 «Богема». 16.05 «Лукоморье». 16.25 «Поэтические позвонки». 16.45 Компьютер. 17.05 «Музыка из Петербурга». 17.45 «Круговорот». Д/ф. 18.00 Боярский двор. 18.25 Адмиралы Российского флота. 19.05 Зажгите свечи. 19.15 Чудо-сказка. 19.50 «Апокриф». 20.15 «Золотые голоса мира в Москве». 20.45 После новостей... 21.05 «Байка». Х/ф. 22.35 «С потолка». 23.25 Программа передач.

НТВ

05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05 Намедни-83. 09.15 «Любовь и голуби». Х/ф. 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Погода. 11.25 «Старый телевизор». 13.20 «Иван Федоров». 2-я с. 14.40 «Дикая природа». 15.20 «Устами младенца». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Самые громкие преступления XX века». 3-я с. 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Прощальная гастроль «Артиста». Х/ф. 20.35 «Куклы». 21.35 «Амстердамский кошмар». Х/ф. 23.35 «Империя страсти».

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00, 20.05 «Мираж». 2-я и 3-я с. 10.15 «Выйти замуж за капитана». 11.40 «Возвращение «Святого Луки». 13.10, 18.10 КиНовости. 13.20 «12 стульев». 4-я с. 14.40 «Борис Годунов». 2 серии. 17.00 «Опасный поворот». 18.20 «Черный принц». 19.50 Киножурнал. 21.10 «Мужики!..» 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.10 «Судебный процесс». 9-я и 10-я с. 10.25. 18.05 «Билокси блюз». Д-13. 12.10, 19.50 КиНовости. 12.20 «Принцип одержимости». Д-17. 13.55 «Между двумя любимыми». Д-17. 15.35 «Бандит». 20.00 «Вне подозрений». Д-17. 21.35 «Неукротимый». Д-17. 23.35 «Мафии вопреки». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.00 Новости. 06.10 Уроки шахмат. 06.25, 10.35 Аэробика. 07.05 Конный спорт. 08.35, 18.00 Хоккей. Кубок Стэнли. 11.10, 00.25 Тайский бокс. 11.55, 20.15 Теннис. Чемпионат Франции. 20.10 Программа передач. 23.10 Шахматы. 23.40 Power Week. Неделя НХЛ.

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00, 12.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 10.45, 16.45, 20.45 Культурные новости. 13.05 Музыка кино. 14.00 Белый танец. 15.00 Матриархат. 16.00 Вечное. 18.00 Программа «Русский час» с гостем в студии. 21.00 «Терем-хит-парад».

8-Й КАНАЛ

18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу». 20.00 Аэробика. 20.30 «Динозаврик Динк». 20.40 Отдых и туризм. 20.45 «История бедной девочки». 22.00 Отдых и туризм. 22.15 «Лотерея». Х/ф.

Крама, якая любіць пахваліцца

Першы свой сціплы, але радасны юбілей — 5-годдзе з дня адкрыцця — адзначаў днямі сталічны Гандлёвы дом «На Нямізе».

Бадай, ні адна крама ў Мінску не будавалася так доўга — але хутка здабыла папулярнасць.

У Гандлёвым доме «На Нямізе» працуе каля 240 чалавек. «Калектыў малады, але стабільны», — бадзёра гаворыць начальства. Дарэчы, пра гэты універмаг ходзяць чуткі, што там за любы «пракол» прадаўцоў адразу звальняюць. Самі ж супрацоўнікі прызнаюць, што патрабаванні да іх вельмі строгія, аднак страху страціць месца за дробязь няма. Высокія прафесійныя якасці, дысцыплінаванасць і ветлівасць прадаўцоў — якасці, якімі тут ганарацца. Ім здаецца, што небесспадстаўна.

На ўрачысты вечар да нямігаўцаў прыйшлі розныя чыноўнікі і кіраўнікі іншых гандлёвых прадпрыемстваў сталіцы. Сваіх «ветэранаў» — тых, хто працуе ад самага стварэння фірмы, — Гандлёвы дом узнагародзіў спецыяльнымі памятнымі буклетамі. Хоць універмаг — сучасны і еўрапейскага стылю, але старыя звычкі жывуць і тут: падрыхтавалі нават «дошку гонару» — стэнды з фотапартрэтамі «лепшых супрацоўнікаў». Усе без выключэння атрымалі прэмію, але адміністрацыя трымае суму ў сакрэце — маўляў, камерцыйная таямніца.

На конкурсе прафесійнага майстэрства перамога дасталася прадаўцу Вользе Каспяровіч, якая працуе ў секцыі «Тавары для дома». А Наташа Яновіч з аддзела касметычных тавараў *L'Escale* ўзяла адразу дзве ўзнагароды — «За артыстычнасць» і «Прыз сімпатыяў». Так што, трэба думаць, «На Нямізе» найбольшую прыемнасць вы атрымаеце, купляючы патэльню і памаду для вуснаў. Фіналісткі конкурсу атрымалі павышэнне па службе і цяпер павінны выхаваць сваіх калегаў.

Універмаг на Нямізе — не самы вялікі ў сталіцы. Гандлёвыя плошчы ўтрая меншыя, чым у ЦУМа, дый знаходзіцца ён усё ж не на галоўным праспекце горада. Аднак паспяхова змагаецца з канкурэнтамі, часам нават выходзіць на першае месца ў Мінску па таваразвароце. Як кажуць адміністратары, у Гандлёвым доме «На Нямізе» асабліва людна напярэдадні 8 Сакавіка. Гэты універмаг, між іншым, арыентуецца на патрэбы мінчукоў: у ГУМе і ЦУМе вялікая частка пакупнікоў — прыезджыя, а на Нямізе, як падлічылі супрацоўнікі, купляе тавары кожны чацвёрты жыхар сталіцы.

Гандлёвы дом «На Нямізе» імкнецца ўводзіць новыя паслугі для пакупнікоў. Нядаўна тут устанавілі банкамат — аўтамат, з якога ўладальнікі крэдытных картак могуць атрымаць наяўныя грошы. Такіх машын увогуле ў Беларусі пакуль толькі два (яшчэ адзін у Белзнешэканамбанку). Карыстаюцца банкаматам не надта часта, але ж галоўнае — ён ёсць.

Рэкламныя буклеты універмага паведамляюць, што кожны дзень на Нямізе адбываецца 30 тысячаў пакупак, а наведваюць сюды каля 50 тысячаў чалавек. Няўжо 20 тысячаў чалавек штодня не могуць адшукаць тое, што ім трэба? Зусім не, кажуць у Гандлёвым доме, ім усім проста прыемна да нас прыходзіць. Фірмовы дэвіз такі: «Гандлёвы дом «На Нямізе» — лепшае месца для пакупак і сустрэчаў». Што ж, можа і праўда... Але асабіста я не хацела б, каб мне прызначалі спатканне ў краме.

Алена СУРКО

На здымку: адна з найбольшых праблемаў Гандлёвага дома «На Нямізе» — вечна забітая аўтастаянка.

Галандскую каўбасу скралі і з'елі

Жыхары Ліды і раёна цяпер не могуць спаць спакойна: прыслухоўваюцца, ці не забалеў жывот.

Прычына — у галандскай каўбасе, якую яны з'елі.

Амаль 19 тонаў варанай каўбасы галандскай вытворчасці з савецкімі назвамі «Докторская», «Любительская» і «Русская» было забракавана Гродзенскай мытняй. Тэрмін яе прыдатнасці яшчэ не скончыўся, аднак каўбаса захоўвалася не ў халадзільніках, таму пачала паціху псавацца. З гэтай прычыны (а таксама таму, што ў Галандыі былі выпадкі небяспечных хваробаў свойскай жывёлы), было вырашана каўбасу знішчыць. Груз паступіў на завод каля Ліды, дзе каўбасу пачалі перапрацоўваць на муку для курэй.

Аднак больш за 4 тоны каўбасы скралі з завода: «Доктарскую» выцягнулі праз вентыляцыйны люк, таму крадзеж выявіўся не адразу. Каўбаса трапіла ў продаж, як з ахвотай пачалі купляць, бо каштавала яна нядорага. Занепакоеныя гарадскія ўлады звярнуліся да жыхароў з заклікам купленую каўбасу знішчыць. А тым, хто паспеў з'есці, прапанавалі пракансультавацца ў санэпідслужбе.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Моладзь цягнецца да ведаў, а спонсары — да кашалька

Сёлета ў Мазыры 450 слухачоў Народнага універсітэта, якому споўнілася тры гады, атрымалі пасведчанні аб яго заканчэнні.

Асаблівасць універсітэта ў тым, што ён існуе за кошт добраахвотных ахвяраванняў і спонсарскіх узносаў з Беларусі і з-за мяжы. Па словах рэктара Ларысы Цалуйка, Народны універсітэт не з'яўляецца ні дзяржаўным, ні камерцыйным. Яго праца носіць чыста асветніцкі характар, накіраваная на пашырэнне кругагляду і развіццё творчых здольнасцяў жыхароў горада.

На выпускным вечары прысутнічалі сябры з Германіі — члены дабрачыннай арганізацыі «Дапамога Адэнвальда — дзецям Чарнобыля». А мазырскі спонсар універсітэта прадпрымальнік В. Чабанян паабяцаў у новым навучальным годзе 10 стыпендыяў лепшым слухачам у памеры 200 нямецкіх марак кожная і па 300 нямецкіх марак — лепшым выкладчыкам.

А.С.

Узбекі падвялі

Чацвёрка расійскіх альпіністаў узышла на Джамалунгму. Беларусу Віктару Кульбачэнку гэта пакуль не ўдалося.

Як мы паведамлялі, у складзе інтэрнацыянальнай каманды, якая штурмуе найвышэйшую вяршыню свету, — адзін з мацнейшых горнікаў Беларусі, майстар спорту міжнароднага класа Віктар Кульбачэнка. 18 траўня чацвёрка альпіністаў з Екацярынбурга ўзышла на Эверэст, але В.Кульбачэнку падняцца пакуль не ўдалося, бо ўзбекскія альпіністы, з якімі ён планаваў ажыццявіць заключную частку маршруту, адчуваюць сябе дрэнна.

Альпіністы маюць намер паўтарыць штурм Джамалунгмы ў нядзелю, 24 траўня; магчыма, пойдзе і Віктар Кульбачэнка.

БелаПАН

Даты і лёсы

(Пачатак на стар. 6)

24 траўня

1686. Нарадзіўся нямецкі фізік Габрыэль Фарэнгайт, які вынайшаў іртутны тэрмометр. Ягонае імя носіць шкала тэмператур, паводле якой вада замярзае пры 32 градусах.

1902. Брытанцы ўпершыню адзначылі новае свята — Дзень імперыі. Калі імперыя развалілася, яго перайменавалі ў 1959 г. у Дзень Садружнасці (знаёмыя ўсё назвы).

1920. Прэзідэнт Францыі Дэшамель выпаў уночы з акна спальнага вагона, аднак нават не параніўся. Праз нейкі час ён у начной піжаме прыйшоў на бліжэйшую станцыю.

1941. Нарадзіўся выбітны амерыканскі паэт і кампазітар Боб Дзілан — першы бард, які стаў карыстацца электрагітарай і заснаваў фолк-рок.

1975. Стартаваў касмічны карабель «Союз-18» з П.Клімуком і В.Севасцьянавым на борце. За гэты палёт, які доўжыўся 63 дні, беларускі касманаўт Пётр Клімук атрымаў другую зорку Героя Савецкага Саюза.

1982. Крысціна Самане з Паўднёвай Афрыкі з дапамогай кесарава сячэння нарадзіла хлопчыка вагой 10,2 кг. У 6-гадовым узросце ён важыў ужо 70 кг.

25 траўня

1892. Нарадзіўся Ёсіп Броз Ціта, які ў 1946 г. стаў прэм'ер-міністрам Югаславіі, а ў 1974 г. быў абраны прэзідэнтам пажыццёва. Як гэта часта здараецца, пасля смерці дыктатара ягоная маленькая імперыя распалася.

1933. Нарадзіўся беларускі лёгкаатлет Рамуальд Клім, чэмпіён Алімпійскіх гульняў у Токіо (1960) і срэбны прызёр Алімпіяды ў Мехіка, шматразовы чэмпіён свету ў кіданні молата.

1982. Фірма *Philips* выпусціла ў продаж першыя лазерныя кампакт-дыскі і прайгравальнікі да іх.

Падрыхтаваў **Юрась БАРЫСЕВІЧ**

Анекдоты

***

Редактор спрашивает корреспондента:

— Что вам сказал президент?

— Ничего.

— Превосходно. Немедленно напишите репортаж, но не более шести страниц на машинке.

***

— Доктор, пациент из 11-й палаты чувствует себя уже лучше: сегодня первый раз заговорил.

— А что он сказал?

— Что чувствует себя ужасно.

***

Муж возвращается с рыбалки, осторожно стучит в дверь. Ему открывает жена.

— Кот дома? — спрашивает шепотом муж.

— Заходи, не бойся, я ему кильки купила.

***

Молодой артист впервые собирается с театром выехать на гастроли за границу. Друзья говорят ему:

— Ты хоть чемодан купи себе в дорогу.

— Зачем?

— Положишь туда брюки, пиджак, белье...

— А в чем же тогда я поеду?

***

Муж входит в комнату и видит жену в постели с другом. Жена закрывает лицо руками:

— Ой, ну опять начнутся укоры, подозрения...

СУБОТА

30 траўня

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 15.00** Новости. **08.15** «Михайло Ломоносов». Х/ф. **09.40** «Остров вдохновения». Х/ф. **09.55** Здоровье. **10.20** Столица. **11.15** «Все нормально, мама!» **11.50** Око. **12.10** Вершина мира. **12.35** Сделано в Беларуси. **12.50** «Песни моей души». **14.15** Телеспорт. **15.20** «Однажды летом». **15.45** Мультфильм. **16.05** «Футбол-98. На пути к чемпионату мира». **16.30** «Познай себя». **16.55** «Древо жизни». **17.20** «Вчера, сегодня, завтра». **17.50** «Это моя работа». **18.25** «Я шагаю по Москве». Х/ф. **19.40** «Из достоверных источников». **20.05** «Карамболь». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.50** «Взбесившийся автобус». Х/ф. **23.50** Белорусский хит-парад. **00.05** Третий тайм. **00.25** Видимо-невидимо.

ОРТ

07.00 «Право на выстрел». Х/ф. **08.25** «Стойкий оловянный солдатик». **08.45** Слово пастыря. **09.00, 14.00, 17.05** Новости. **09.10** Домашняя библиотека. **09.30** «Утренняя почта». **10.05** «Каламбур». **10.40** Смак. **11.00** «Возвращение Третьяковки». **11.25** Умники и умницы. **12.15** «Приключения барона Мюнхаузена». **12.35** «С любимыми не расставайтесь». Х/ф. **13.55** Программа передач. **14.20** «Цивилизация». **14.50** Чемпионат Франции по теннису. **15.40** В мире животных. **16.20** «Как это было». **17.25** Погода. **17.30** «Мама вышла замуж». Х/ф. **19.10** «Джентльмен-шоу». **19.45** «Спокойной ночи, малыши!» **20.00** Время. **20.55** Что? Где? Когда? По окончании – х/ф. «Пуля в голову». **00.45** Чемпионат Франции по теннису. **01.20** Программа передач.

РОССИЯ

06.00 Утренний экспресс. **06.50** Утро крестьянина. **07.15** Прогноз погоды. **07.20** «Красная книга». **07.50** «Ключ». **08.50** «Позвоните Кузе!» **09.20** Домашний очаг. **09.45** Вовремя. **10.15** Доброе утро, страна. **11.05** Почта РТР. **11.30** «Тайны темных джунглей». **12.25** «У всех на устах». **13.00, 19.00** Вести. **13.30** Люди и деньги. **14.00** Федерация. **14.55** «Закон и порядок». **15.50** Прогноз погоды. **15.55** Вручение премий конкурса артистов балета «Бенуа де ля данс». **17.25** «Я – таксист». Д/ф. **17.55** Моя семья. **19.35** «Аншлаг». **20.40** «Две стрелы. Детектив каменного века». Х/ф. **22.20** Вручение Национальной премии «Овация». **00.15** Кольцевые автогонки. **00.30** Прогноз погоды. **00.35** «Луи – ребенок-король». 1-я с.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач. **09.10** «Камарг». Д/ф. **09.35** Диапазон. **10.35** «Наобум». **11.05** «Дерево для башмаков». Х/ф. 1-я с. **12.45** Ортодокс. **13.00, 21.00** Новости культуры. **13.15** Петербургский гурмэ. **13.30** Спектакль «Уроки музыки». Ч.1-я. **14.50** Новости дня. Хроника человечества. **15.05** «Поэт в России больше, чем поэт». **15.30** Волшебный чемодан. **15.45** «Золотые цыгане Москвы». Д/ф. **16.10** «Вспышка». **16.30** «Личное дело». **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.10** Блеф-клуб. **17.45** «Судьба, судьбою, о судьбе». **18.30** Детский мир. **19.00** Чудо-сказка. **19.15** «Вокзал мечты». **19.55** Мемуары с «Фитилем». **20.25** «Осенние портреты». **20.55** Программа передач. **21.20** Певческие биеннале. **22.00** «Городок Анара». Х/ф.

НТВ

07.00 «Музыкальная история». Х/ф. **08.35** «Новые приключения Бэтмена». **09.00** Сегодня утром. **09.10** «Чистосердечное признание». **09.30** «Пойми меня». **10.00** «Конан». **10.45** От «Винта»! **11.00** «Рейтинг прессы». **11.30** «Золотой граммофон». **11.45** «Мнимый больной». Х/ф. 1-я и 2-я серии. **14.00** Свадьба. **14.30** Своя игра. **15.00** Сегодня днем. **15.15** Суд идет. **16.05** «Детектив Нэш Бриджес». **17.00** «Я и моя собака». **17.30** Герой дня без галстука. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.30** «Итого». **18.50** «Полицейская академия». **20.45** Куклы. **21.35** Намедни-**84**. **22.25** «Объятые ужасом». Х/ф. 6-я с. **23.15** «Про это». **23.55** «Танго». Х/ф.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Старая, старая сказка». **10.35** «Черный принц». **12.05** «Мужики!..» **13.40** «Никто не хотел умирать». **15.20** «Сказание о земле Сибирской». **17.00** «Валентин и Валентина». **18.30** «Гараж». **20.05** «Чисто английское убийство». 2 серии. **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Луна над Парадором». Д-13. **11.15** «Вне подозрений». Д-17. **12.50** «Обнаженные купальщицы». **13.25** «Мафии вопреки». Д-17. **15.05** «Неукротимый». Д-17. **17.05** «Другая сторона рая». 3-я с. **18.00** «Луна над Парадором». Д-13. **19.40** К 70-летию премии «Оскар». **20.10** «Готти». **22.10** «Ветер и лев». Д-17. **00.05** «Соммерсби». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00, 14.00, 18.00, 23.00 Новости. **06.10** Аэробика. **06.35** Уроки футбола. **06.50, 21.00** Художественная гимнастика. **08.50, 23.30** Шахматы. **09.25** Спортивная гимнастика. **12.00, 18.15** Теннис. Чемпионат Франции. **16.00** Баскетбол. **18.10** Программа передач. **00.00** Журнал ФИФА.

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 19.05, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00** Русский час. Радиовыходной с «РДВ». **13.05, 14.00, 16.00, 17.00** Час с vj Никадимовым. **15.00** «По вашему велению». **18.00** «Рандеву со звездой».

8-Й КАНАЛ

15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове». **15.30** «Смертоносные существа». Д/ф. **19.15** Мультфильм. **19.55** Видеотовары. **20.00** «Мертвый сезон». Х/ф. **21.30** Трюкачи Голливуда. **21.55** Медицина и здоровье. **22.00** «Стелла». Х/ф.

НЯДЗЕЛЯ

31 траўня

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 15.00** Новости. **08.20** «Охота за шедеврами». **09.25** «Мультиклуб». **09.55** К Международному Дню защиты детей. **10.25** Туробъектив. **10.50** «Все нормально, мама!» **11.25** Белорусский дом. **11.55** Арсенал. **12.25** «Деловые люди». Х/ф. **13.45** Олимп. **14.00** Сельчане. **14.25** Золотые ключи. **15.15** Бон тон. **15.40** Силач. **16.00** «Футбол-98. На пути к чемпионату мира». **16.25** Зорная ростань. **17.00** Мультфильм. **17.15** «Улыбка Белой королевы». **18.25** Теленавигатор. **18.45** Земляки. **19.40** Колыбельная. **20.00** Резонанс. **20.50** Телебарометр. **21.05** Стадион. **21.30** «Кот». Х/ф. **23.05** «Риск-версия». **23.35** Премьера песни. **23.50** «В джазе только девушки». **00.20** «Бархатный сезон».

ОРТ

07.00 «Пограничный пес Алый». Х/ф. **08.10** Лотто-Миллион. **08.30, 15.30** «Дисней-клуб». **09.00, 14.00, 23.50** Новости. **09.10** «Непутевые заметки». **09.30** Пока все дома. **10.10** Утренняя звезда. **11.00** «Армейский магазин». **11.30** «Играй, гармонь любимая!» **12.00** Крестьянские ведомости. **12.30** «Подводная одиссея команды Кусто». **13.25** Смехопанорама. **14.20** Клуб путешественников. **15.05, 23.15** Чемпионат Франции по теннису. **16.25** Футбольное обозрение. **16.50** «Колесо истории». **17.35** Погода. **17.40** «Ералаш». **17.55** «Калина красная». Х/ф. **19.55** Киноафиша. **20.00** Время. **20.35** «Наверное, боги сошли с ума». Х/ф. **22.45** «Абажур». **00.05** «Двойная игра». Х/ф. **01.40** Программа передач.

РОССИЯ

06.00 Утренний экспресс. **06.50** Служу Отечеству! **07.15** Осторожно, модерн! **07.40** «Аншлаг». **08.35** «Городок». **09.00** Сам себе режиссер. **09.25** Доброе утро, страна. **10.15** Русское лото. **10.55** «Тайны темных джунглей». **11.50** «Там-там». **12.40** Мир книг с Л.Куравлевым. **13.00** Вести. **13.30** Пульс. **14.00** Парламентский час. **14.55** «Закон и порядок». **15.50** «Естественный отбор». **16.50** Совершенно секретно. **17.50** Старая квартира. **19.00** Зеркало. **20.05** Урмас Отт с М.Захаровым. **21.05** Музыкальный ринг. **22.40** «Фрак народа». **23.35** «Мир номер ноль». **00.00** Русский бой. **00.50** Прогноз погоды. **00.55** «Луи – ребенок-король». 2-я с.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач. **09.10** «Каменное сердце». Ч.2-я. **09.35** Короче говоря. **09.55** «Проданный смех». Х/ф. 2-я с. **11.15** Консилиум. **11.40** «Театр и я». **12.10** Формат. **12.30** В тридевятом царстве. **13.15** Спектакль «Уроки музыки». Ч.2-я. **14.20** Странствия и странники. **14.45** Телесуфлер. **15.00** Новости дня. Хроника челевечества. **15.15** Книжный кладезь. **15.30** Парадоксы истории. **16.00** Положение вещей. **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.15** Люди в моде. **17.30** «Тихий вечер с...» **18.00** «Огненный ангел». Д/ф. **19.10** «Царская ложа». **19.50** Чудо-сказка. **20.05** «О тех, кого любим и помним». **20.55** Программа передач. **21.00** Новости культуры. **21.20** «Музыкальный экспромт». **21.35** «Джоржия». Х/ф.

НТВ

07.00 «Тринадцать». Х/ф. **08.35** «Новые приключения Бэтмана». **09.00** Сегодня утром. **09.10** Полицейские будни. **09.30** «Пойми меня». **10.00** «Конан». **10.45** От «Винта»! **11.00** Большие деньги. **11.25** «Устами младенца». **12.00** «Я шагаю по Москве». Х/ф. **13.20** Мультфильмы. **14.00** «Русский век». **14.30** «Криминальная Россия. Современные хроники». **15.00** Сегодня днем. **15.15** «Ключи от форта Байяр». **17.00** Итоги. Предисловие. **17.30** «Прибытие». Х/ф. **20.00** Итоги. **21.00** «Скала Малхолланд». Х/ф. **23.05** Итоги. Ночной разговор. **23.35** Итоги. Спорт. **00.05** «Байки из склепа».

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Валентин и Валентина». **10.30** «Гараж». **12.10** «Чисто английское убийство». 2 серии. **14.50** «Милый, дорогой, любимый, единственный...» **15.55** «Марица». **17.00** «Председатель». 2 серии. **19.35** «Салон красоты». **21.05** «Ревизор». **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.00** «Другая сторона рая». 3-я и 4-я с. **10.30** «Успеть до полуночи». Д-17. **12.35** К 70-летию премии «Оскар». **13.10** «Сомерсби». Д-13. **15.00** «Готти». **17.55** «Успеть до полуночи». Д-17. **20.00** «Принц приливов». Д-17. **22.10** «Таксист». Д-17. **00.00** «Видеодром». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00 Программа передач. **06.05** Аэробика. **06.30, 11.00, 13.50, 19.00, 22.45** Новости. **07.00** Большой ринг. **08.25** Спортивная гимнастика. **11.10** Баскетбольное обозрение NBA. **11.50** Хоккей. Кубок Стэнли. **14.00** Теннис. Чемпионат Франции. В перерыве: Программа передач. **21.00** Художественная гимнастика. **23.00** Автогонки мировой серии Fedex CART.

МУЗЫКА

ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.05, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **21.00** Жизнь за бугром.

8-Й КАНАЛ

15.00 Программа с Риком Ренером. **15.30** Today. **16.00** Музыкальная программа. **17.15** «Прогулка в облаках». Х/ф. **19.00** Мультфильм. **19.55** Медицина и здоровье. **20.00** «Невинная жертва». Х/ф. **21.30** Новости «К-видео». **22.00** Воскресный фильм.

© НАВІНЫ. Спасылка на газету НАВІНЫ абавязковая. Падпісны індэкс 63312 E-mail: edit@svaboda.minsk.by Пасведчанне аб рэгістрацыі № 996. Юрыдычны адрас рэдакцыі: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173.
Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» ВПП імя Я.Коласа (220073 г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) Заказ 1191 Нумар падпісаны ў друк 21.05.98 (15:00) Наклад — 21.240